

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

صنعت قوریه درختان مثمر در افغانستان مجموعه آموزشی ۱

انجمن قوریه داران درختان مثمر

رهنمای

نویسنده لورا و. امپورگیا، مشاور پژوهه انکشاپ باغداری

هماهنگ کننده نشر مجموعه: گریگ کولن، آمر تیم پژوهه انکشاپ باغداری

پژوهه انکشاپ باغداری

کمیسیون اروپا - EuropeAid/Asie/۲۰۰۶/۱۱۹۹۸۴

مجموعه آموزشی ۱: صنعت قوریه درختان مثمر

در این مجموعه کتاب های ذیل شامل اند:

- رهنمای ۱ انجمن قوریه داران درختان مثمر
- رهنمای ۲ قوریه مادری
- رهنمای ۳ قوریه درختان مثمر

نویسنده:

هماهنگ کننده نشرات مجموعه:

هیئت تحریر:

ترجمه به لری:

مرور ترجمه:

لورا و. امیورگیا، متخصص پروژه اکشاف با غداری
گریگ کولن، آمر نیم پروژه اکشاف با غداری
گریگ کولن، آمر نیم پروژه اکشاف با غداری
خوان ایگناسیو تراپوس، متخصص با غداری پروژه اکشاف با غداری
ستیون رایت، متخصص آموزش پروژه اکشاف با غداری
ادوارد ورنون، مشاور قوریه داری پروژه اکشاف با غداری
دکتر ویس فردا
پروفیسور غلام رسول صمدی، انجینیر عبدالغفار "مجید"

Acknowledgements

We express our gratitude for the contributions received by the following institutions: Roots of Peace – Afghanistan; Aga Khan Foundation – Afghanistan. We very much appreciate the support and help received from the national and provincial staff of the PHDP; in particular, we thank Sharafuddin Sharaf, M. Karim Kashmiri, Moheb Khademi and M. Muzaffar Athar for their technical assistance, photographs and sharing of lessons learned.

References

The material presented in the Training Manual Series 1 The fruit tree nursery industry of Afghanistan, draws on the following sources:

- Adams, C.R., Bamford, K.M., Early, M.P. 2008. *Principles of Horticulture*. 5th Edition. Elsevier Ltd. UK.
- ATTRA. 2009. *Sustainable Agriculture Series*. National Sustainable Agriculture Information Service [online].
- Blanke, M.M. 1996. *Soil respiration in an apple orchard*. Environmental and Experimental Botany 36:339-341.
- Childers, N.F., Morris, J.R., and Sibbett, G.S. 1995. *Modern Fruit Science*. Horticultural Publications, Florida.
- Diekmann, M., Putter, C.A.J.. 1996. *Stone Fruits*. FAO/IPGRI.
- Dumroese, R.K., Landis, T.D., Luna, T. and Hernandez, G. 2008. *Simple methods for raising tree and shrub seedling in Afghanistan*. USAID-USDA.
- Earnshaw, S. 2004. *Hedgerows for California Agriculture*. Western Sustainable Agriculture Research and Education. Community Alliance with Family Farmers.
- European and Mediterranean Plant Protection Organization. 2000. *Scheme for the Production of Healthy Plants for Planting - Nursery Requirements* [online].
- Ferree, M.E., Krewer, G. 1999. *Propagating Deciduous Fruit Crops Common to Georgia*. Cooperative Extension Service University of Georgia College of Agricultural and Environmental Sciences.
- FAO. 2009. FAOSTAT Database [Online].
- Foerster, P., Varela, A. And Roth, J. 2001. *Best Practices for the Introduction of Non-Synthetic Pesticides in Selected Cropping Systems*. Eschborn.
- Giunchedi L. 2003. *Malattie da virus. Viroidi e fitoplasmidi degli alberi da frutto*. Il Sole 24 Ore, Bologna.
- Hartmann, H.T., Kester, D.E., Fred T. Davies, F.T.Jr, and Geneve R.L. 1997. *Plant propagation: principles and practices*. Prentice Hall, New Jersey.
- Jackson, D.I. and Looney, N.E. 1999. *Temperate and subtropical fruit production*. CABI Publishing, London, UK.
- Malik, M.N. 1994. *Horticulture*. National Book Foundation. Islamabad.
- Magdoff, F. and van Es, Harold. 2000. *Building soils for better crops*. Sustainable Agriculture Network.
- Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock. 2005. *Master Plan for Agriculture, Irrigation and Livestock*. Afghanistan.
- Newman, Y.C., Wright, D.W., Mackowiak, C., Scholberg, J.M.S., and Cherr C.M. 2007. *Benefits of cover crops for soil health*, IFAS Extension, University of Florida.
- Pesticide Action Network (PAN). 2005. *Field guide to Non-chemical pest management*. Hamburg.
- Rost, T., Barbour, M., Stocking, C.R., Murphy, T. 2006. *Plant Biology*. 2nd Edition. University of California, Davis. Thompson Brooks/Cole.
- Sandor, F. 2007. *Vegetative propagation techniques*. Roots of Peace - USAID, Jalalabad-Afghanistan.
- Sandor, F. 2008. *Soil testing*. Roots of Peace - USAID, Jalalabad-Afghanistan.
- Waterman, P., Hogue, E.J., and Quamme, H. 1993. *The Home Nursery - A Production Manual*. British Columbia.
- Wertheim S. J., 1998. *Rootstock Guide*. Netherlands.

Permission is granted to reproduce any or all portions of this publication provided the publisher, title and editor are properly acknowledged.

فهرست مطالب

۱

مقدمه

۲

سکتور باگداری افغانستان

۳

۱. وضعیت جاری باگداری در افغانستان

۵

۲. راهبرد انکشاف صنعت قوریه داری در ختان مثمر در افغانستان

۶

۳. ساختار انجمن باگداران در افغانستان

۹

طرز ایجاد یک انجمن قوریه داران

۹

۱. مناسبترین نوع مؤسسه نظر به نیازمندی های اعضای آن

۱۰

۲. شناسایی اعضای انجمن

۱۰

۳

نقش تسهیل کننده

۱۰

۴. خدمات ترویجی در پشتیبانی انجمن قوریه داران

۱۳

جلسات انجمن

۱۴

نقطه آغاز: در ک مقصد ایجاد انجمن و کار دسته جمعی آن

۱۶

چوکات حقوقی برای یک انجمن قوریه داران

۱۷

تأسیس انجمن رسمی

۱۸

پلان کاری انجمن و همکاری بعدی به قوریه داران

۲۱

رهنمای بازاریابی و تنظیم

۲۱

۱. بازاریابی چیست؟

۲۳

۲. پلانگزاری برای قوریه داران

۲۵

۳. بخش بازار

۲۷

۴. پلانگزاری بازار

۲۷

۵. پلانگزاری فروشات

۲۸

۶. انکشاف محصولات

۲۹

۷. فواید فروشات

۳۰

۸. قیمت گذاری نهال های پیوندی

۳۰

۹. برنامه های انجمن

۳۳

ضمایم

۳۳

ضمیمه ۱: مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان

۳۹

ضمیمه ۲: نمونه اساسنامه منظور شده انجمن

۴۵

ضمیمه ۳: سیستم تصدیق درختان مثمر مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان

مقدمه

رہنمای ۱

هدف:- رہنمای انجمن قوریه داران درختان میوه، جهت فراهم آوری معلومات تازه و مفید برای انجمن های قوریه داران در افغانستان میباشد. موضوعات ذیل در این رہنما مورد بحث قرار گرفته اند:

- وضعیت جاری باگداری در افغانستان
- دلایل منطقی برای موجودیت انجمن قوریه داران
- شرایط حقوقی و مراحل عده اداری لازم برای تشکیل انجمن قوریه داران

همچنان، در این رہنما در مورد روند تصدیق قوریه ها، که قرار است در آینده در افغانستان عملی گردد، معلومات داده میشود.

آموزگاران و کارمندان ترویج معلومات مندرج در این رہنما را در تشکیل یک انجمن جهت انکشاف منابع بشری انجمن های مذکور مشوره های سودمند خواهند داد. این رہنما برای آموزگاران طوری طرح گردیده است که قوریه داران را در قسمت تشکیل انجمن ها آموزش داده و کمک نمایند. این رہنما برای استفاده کنندگان دیگر، به گونه مثال مؤسسه ای که با انجمن های محصولات زراعی دیگر کار میکنند، منحیث یک رہنمای مأخذ، نیز مناسب است.

موضوعات در این رہنما

این رہنما به چهار بخش تقسیم شده است:

- ۱: راجع به سکتور باگداری در افغانستان و راهبرد های انکشاف صنعت قوریه داری درختان مثمر در کشور معلومات فراهم میشود.
- ۲: دلایل این که چرا انجمن های زراعی مبتوانند برای عصری سازی سکتور باگداری در افغانستان ابزار سودمند باشند، و هم رهنمود های برای ایجاد انجمن ها فراهم شده است.
- ۳: یعنی «تسهیل جلسات انجمن ها»، یک رہنما برای تسهیل کنندگانی است که برای تولید کنندگان در تشکیل یک انجمن قوریه داران کمک مینمایند. در این بخش در مورد طرح متوقعه تصدیق قوریه ها سفارش های نیز ارائه شده است.
- ۴: راجع به روش های بازاریابی درختان مثمر معلومات سودمند فراهم گردیده است. شرح برنامه های انجمن منحیث بخشی از پلان کار شان نیز در این بخش گنجانیده شده است.

قسمت ۱

سکتور باگداری افغانستان

با مطالعه قسمت ۱، قادر خواهید شد تا:

- زمینه صنعت باگداری افغانستان را بدانید
- فواید سازماندهی و همکاری را برای قوریه داران بدانید
- راهبرد تشکیلاتی قوریه داران درختان مثمر در افغانستان را بدانید
- قوریه داران را در ایجاد و پیشیرد امور انجمان ها رهنماei نمایید.

۱. وضعیت جاری باگداری در افغانستان

در طرح کلی ستراتئری برای سکتور باگداری که در ماسترپلان زراعتی افغانستان ذکر شده است، پیشنهاد گردیده، تا جایگاه باگداری به حیث یک سکتور مبتنی بر تقاضا و صادرات مشخص گردد.

تخمین شده است که در حدود ۶۰۰۰۰ باگدار و تقریباً حدود ۱۰۰۰۰ هکتار زمین را به حالت آبیاری مرکز قرار میدهد، تا سکتور باگداری مدرنیزه شده و برای ملیون ها نفر در کشور معیشت بدیل را فراهم نماید (وزارت زراعت، ۱۳۸۴).

موانع در سکتور باگداری در افغانستان:

توسعه باگداری در سراسر کشور با موافعی روپرتو است. در دهه ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۵۰) باگداری افغانستان یکی از رقبای کامیاب در بازار های جهانی به شمار میرفت (به گونه مثال، سهم افغانستان در بازار های جهانی کشمش متغیر از ۲۰٪ بود، وزارت زراعت، ۱۳۸۴). امروز، این سکتور بطور جدی رو به و خامت نهاده است. زیرا پیامدهای چندین دهه جنگ و تخریب باع ها، فقدان مدرنیزه شدن و سرمایه گذاری منتج به از دست دادن تقریباً دسترسی مکمل به بازار های بین المللی گردیده، قوانین و مقررات مناسب، و سیستم منظم مالیاتی در افغانستان انکشاف نیافته است. به گونه مثال، به درختان وارداتی از کشور های همجان که ممکن ناقل آفات و امراض مخربی باشند اجازه داده شد تا داخل کشور گردیده و بدون کنترول phytosanitary یا حفظ الصحه نباتی در بازار به فروش برسد. علاوه اما، در افغانستان معلومات معتبر احصائی از سکتور باگداری، مثلاً تعداد قوریه ها، انواع موجود، تهدید آفات و امراض و معلومات تازه در مورد بازار های داخلی و خارجی در دسترس نیست. فقدان زیربنای مناسب برای ذخیره، پروسس، ترانسپورت و بازاریابی نیز در برای انکشاف باگداری موانع جدی ایجاد نموده است.

در حالی که ظرفیت قوریه داری افزایش یافته است، این توسعه غیر متوازن و قسماً مبنی بر اطلاعات نادرست بود. به نظر میرسد که تعداد بیش از حد قوریه ها احداث گردیده و تعداد بیش از حد درختان با کیفیت پایین تولید شده است چون ظرفیت ترویجی موجود در این سکتور متناسب با نیازمندی ها نیست. آموزش و پشتیبانی در بخش بازایابی با افزایش در تعداد قوریه ها همگام نبوده است.

ظرفیت های تехنیکی و مدیریتی در سطح قوریه های انفرادی اکثر ضعیف است و مستقیماً روی ظرفیت تنظیم تولید در یک بازار مبتنی بر تقاضا تأثیر میگذارد. این محدودیت ها هنگامی واضح میگردد که تلاش میشود تا کشور دوباره به بازار های بین المللی راه یابد. معیار های بهداشت و حفظ

الصحه نباتی در اکثر بازار های بین المللی که افغانستان در ۴۰ سال پیش کامیاب بود خیلی جدی تر و سختگیرانه تر بوده و شدیداً مورد اجرا قرار میگیرد. علاوه‌تا، دسترسی به وسائل و لوازم زراعتی از قبیل تخم ها، کود کیمیاوى، وسائل و ماشین آلات برای اکثر باغداران مشکل است. به ویژه دسترسی به قرضه خیلی مشکل است. در نتیجه، هنوز به صورت گسترده از تکالوژی قدیمی تولیدی استفاده به عمل می‌آید. احتمالاً مهمترین پیامد این مواد فقدان قوریه های تجاری با ظرفیت تولید مواد نهالشانی با کیفیت عالی که معیار های لازم برای کامیابی در بازار های بین المللی را برآورده ساخته بتواند میباشد. باغداران انتخاب محدود در قسمت پایه های مادری و انواع با کیفیت عالی برای اصلاح باع های شان در اختیار دارند.

مشکل درختان مثمر با ارزش پایین

در تصویر طرف راست یک نهال از یک قوریه در ولایت هرات در ماه فیبروری ۲۰۰۸ میلادی نشان داده شده است. این درخت یک نهال «لو» گفته شده بود، ولی بدون ورق شناسایی یا هویت انوع یا پایه مادری بود. وضعیت صحتی نهال نامعلوم است، و ممکن است که نهال با ویروس ها یا کرم نیمتود مبتلا شده باشد. ریشه ها معروض به خشکی اند، بنابرین این درخت ممکن قابل از غرس از بین رفته باشد، و یا اگر هنوز زنده باشد، ممکن بعد از غرس به خوبی رشد ننماید.

از جانب دیگر، سکتور باغداری فرصت های خوبی را نیز پیشکش مینماید:

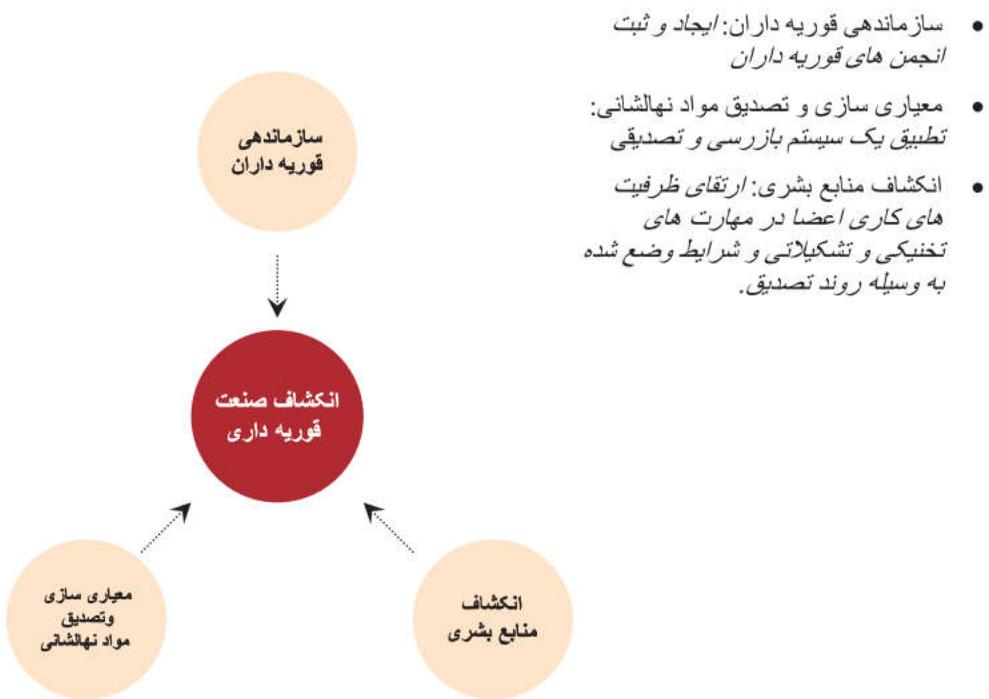
سکتور باغداری افغانستان فرصت های خوبی را برای اکتشاف دارد. محصولات باغداری از ارزش بلندی برخوردار اند. اگر خوب مدیریت گرددن، عواید حاصله از آنها از مفادی که از نباتات غیر مشروع به دست می‌آید میتواند خیلی بیشتر باشد. علاوه‌تا، شرایط اقلیمی کشور برای تولید میوه خیلی مناسب است، که یک امتیاز رقابتی منحصر به افغانستان میباشد. اکثر محصولات باغداری افغانستان را میتوان به خارج صادر نمود و بازار های خوبی برای آنها وجود دارد. انگور، کشمش، بادام، پسته، زردالو و انار از جمله مهمترین این محصولات به شمار میروند. انتظار میروند تا سکتور خصوصی با کسب پشتیبانی ترویجی مناسب مدرنیزه شدن صنعت باغداری را رهبری نمایند. کلید اکتشاف مؤلفه سکتور باغداری موجودیت یک صنعت عصری قوریه داری درختان میوه میباشد.

مقاصد درازمدت اکتشاف صنعت قوریه داری درختان مثمر

مقصد درازمدتی که برای صنعت قوریه داری درختان مثمر در افغانستان مشخص گردیده است عبارت از فراهم آوری مقدار کافی درختان مثمر با نام، پاک و سالم میباشد تا بتواند تقاضا را برای تعویض و نهالشانی جدید باع ها برآورده سازد. اصلاح ظرفیت های تختنیکی و مدیریتی و همچنان اصلاح دسترسی به لوازم و وسائل زراعتی برای اکتشاف صنعت قوریه داری لازم میباشد. در کل، سکتور باغداری باید با شرایط کیفیت بازار های عصری، به ویژه بازار های صادراتی، خود را تطبیق دهد. بدون شک صنعت قوریه داری درختان مثمر مهمترین حلقه در زنجیره اقتصادی میباشد.

۲. راهبرد اکشاف صنعت قوریه داری درختان مثمر در افغانستان

راهبرد اکشاف صنعت قوریه داری درختان مثمر در افغانستان مشکل از سه اقدام عمدۀ با هم مرتبط میباشد (شکل ۱):

شکل ۱: راهبرد اکشاف صنعت قوریه داری. سه اقدام به هم مرتبط برای اکشاف صنعت قوریه داری درختان مثمر در افغانستان

اشتراک مساعی یک راه مدرنیزه سازی و اصلاح این سکتور است

قوریه داران افرادی به تنها یی نمیتوانند درختان مثمری را که در کشور غرس میگردند اصلاح نمایند. اصلاح و مدرنیزه ساختن صنعت باغداری مستلزم یکجا شدن سطوح مختلف زنجیره اقتصادی و هماهنگی اقدامات میباشد.

از تجرب بر می آید که انجمن های تولید کنندگان میتوانند فواید مختلفی را عرضه نمایند. انجمن ها کار خدمات ترویجی را مؤثر تر میسازند، تطبیق قواعد و معیار ها را تسهیل میبخشند، آموزش و ارتقای ظرفیت های کاری را به سطح تولید کنندگان («آموزش دهقان به دهقان») را به صورت قابل ملاحظه تسهیل مینمایند. همچنان این ها به تولید کنندگان امکان آن را فراهم میسازند تا با یک صدای واحد گفته های شان را ابراز نمایند، و در هنگام معامله با ادارات دولتی، به گونه مثال در تطبیق معیار های این صنعت ویا تعیین اولویت ها برای تخصیص منابع در سرمایه گذاری های زیربنایی، مؤثریت بیشتری داشته باشند. دهاقنین مربوط به گروه ها دسترسی بیشتری به تکنالوژی، منابع گرانبها و معلومات بازار دارند.

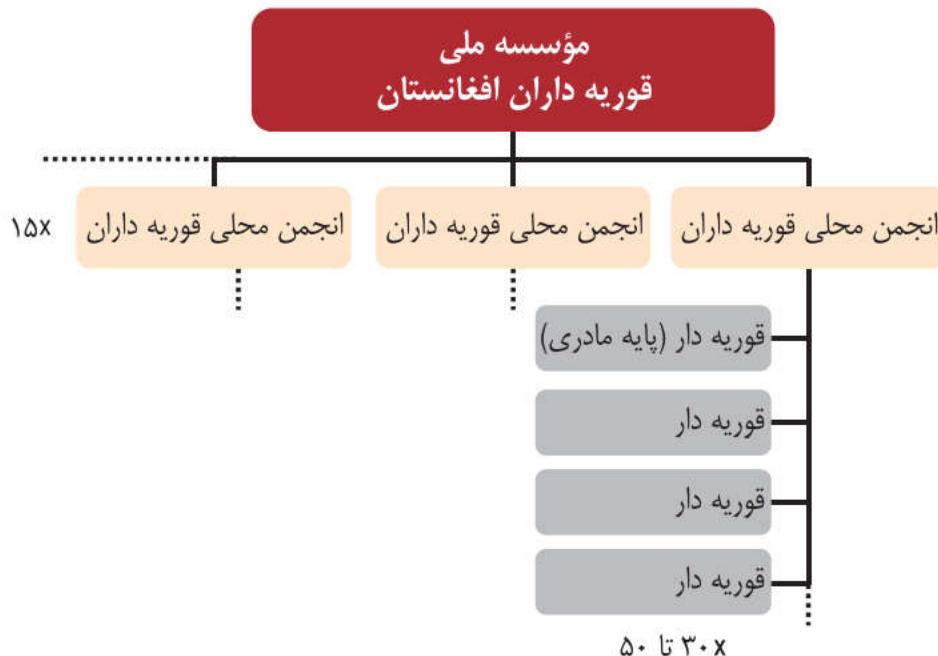
انکشاف مؤقانه سکتور باغداری در افغانستان نیازمند یک صنعت مدرن و عصری قوریه داری درختان مثمر میباشد.

۳. ساختار انجمن باغاران در افغانستان

انجمن ملی و انجمن های محلی

صنعت قوریه داری درختان مثمر افغانستان خیلی پرآگنده بوده و دارای بیش از ۲۵۰۰ قوریه عمده کوچک میباشد. این تعداد زیاد ایجاد مشکلات در تطبیق کار های ابتکاری در سکتور و آموزش قوریه داران میگردد. قوریه داران سراسر افغانستان برای رفع این مشکلات روند اشتراک مساعی و ایجاد انجمن های محلی قوریه داران را آغاز نمودند. نخستین انجمن ها در ولسوالی های دارای تعداد زیاد قوریه داران تشکیل گردیدند. در حال حاضر در این انجمن ها قوریه های درختان میوه و مغزیاب عضویت دارند، ولی انتظار میرود که قوریه داران سکتور خصوصی بخش درختان جنگلی و زینتی نیز عضو انجمن های مذکور گردند.

این انجمن های محلی (مجموعاً ۲۲ انجمن در ماه مارچ ۲۰۰۹ میلادی مطابق حمل ۱۳۸۸) در یک انجمن ملی موسوم به مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان مشکل گردیدند. مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان عضویت اتحادیه ملی برای اکتشاف باغاران افغانستان را کسب خواهد نمود (شکل ۲).

شکل ۲: چارت مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان

نقش مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان:

- نمایندگی از قوریه داران
- جلب سرمایه گزاری در صنعت میوه، هم از سکتور خصوصی و هم از سکتور عامه (دولت و نهاد های تمویل کننده)
- کمک در تطبیق سیستم تصدیق برای محصولات قوریه داری
- تسهیل دسترسی به تکالوژی و منابع (مثلًا مواد پاک پایه مادری، لایرانوار زرع انساج، قوریه مرکزی، و رایتی های دارای جواز)
- اصلاح بازاریابی محصولات قوریه داری (به شمول ترویج محصولات، معلومات بازار، پلانگرایی تولیدات، اکتشاف ارزش افزایی و غیره)

- تأثیر گذاری روی پالیسی های دولت، به گونه مثال در محدود ساختن رقابت های غیر عادلانه خارجی یا داخلی (تورید درختان بدون کنترول حفظ الصحه نباتی، فروش درختان به قیمت نازل وغیره)

نقش انجمن های محلی قوریه داران به سطح محلات:

- تعیین اولویت های تولیدی برای براورده ساختن تقاضای بازار
- اصلاح مهارت های تکنیکی اعضا به وسیله سازماندهی آموزش های گروهی
- تطبیق یک سیستم تصدیق قوریه داری
- تشریک تولید مواد مادری
- تشریک تسهیلات عملیاتی، تشكیلاتی و آموزشی، به طور مثال یک ماشین نشانی کردن، دفتر و اتاق جلسات
- اصلاح دسترسی به معلومات بازار
- اصلاح پلانگرای اقدامات در بازاریابی
- انجمن ها میتوانند با هم کار نموده و خدمات تخصصی را برای اعضای خود، و همچنان باگداران فراهم سازند. خدمات تخصصی که انجمن ها میتوانند فراهم نمایند شامل موارد ذیل خواهد بود:
  - خدمات پیوند و شاخه بری
  - مشوره در مورد نقشه و احداث باخ
  - خدمات نظارت، ارزیابی و کنترول آفات و امراض، و مشوره IPM (تنظیم همه جانبه آفات)

نقش پروژه انکشاف باگداری

نقش عمده پروژه انکشاف باگداری در انکشاف صنعت قوریه داری رهبری و هماهنگی انکشاف انجمن ها بوده است. پروژه انکشاف باگداری در تشکیل نخستین انجمن های قوریه داران، در همکاری با یک تعداد مؤسسات غیردولتی با تمویل کمیسیون اروپا نقش رهبری کننده را داشته است. این پروژه نقش برجسته‌ی در تشکیل مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان نیز داشته است.

پروژه انکشاف باگداری جمع آوری همه انواع عده میوه و مغزبایب در کشور را تا پایان سال ۲۰۰۸ میلادی تکمیل نمود. هنگامی که معلومات کافی در مورد انواع جمع آوری شده به دست آمد، پروژه انکشاف باگداری یک سیستم سفارش و رایانه‌ی را ایجاد خواهد کرد که امکان سفارش انواع را از لحاظ مشخصات کیفیت به باگداران و صادر کنندگان فراهم خواهد ساخت.

بنیاد آفاخان در مشارکت با پروژه انکشاف باگداری قبلا یک برنامه آزمایش ویروس را برای انواع شامل در مجموعه انواع ملی آغاز نموده است. این کار با یک برنامه پاک سازی ویروس برای انواع سفارش شده بیکاری خواهد شد. توزیع مواد پاک به قوریه های مادری بنیاد صنعت قوریه داری عصری در افغانستان میباشد.

قسمت ۲

طرز ایجاد یک انجمن قوریه داران

بعد از مطالعه قسمت ۲، قادر خواهید بود تا:

- انواع مختلف مؤسسات قانونی در افغانستان را بدانید
- مراحل ابتدایی لازم برای کمک به ایجاد یک انجمن قوریه داران را بدانید
- نقش تسهیل کننده را در روند ترویج بدانید

۱. مناسبترین نوع مؤسسه نظر به نیازمندی های اعضای آن

در افغانستان انواع مختلف مؤسسات وجود دارد. آنها نظر به مقاصد، محدودیت های قانونی و مقررات، طوری که در چارت ذیل خلاصه گردیده است، از هم تقاضوت دارند:

مؤسسات سرمایه گذاری	مؤسسات اجتماعی (انجمن ها)	مؤسسات غیر دولتی
		<ul style="list-style-type: none"> • گرایش غیر انتفاعی از طریق خدمات و فعالیت های فرهنگی، اجتماعی و حرفه ای حاصل میگردد
	<ul style="list-style-type: none"> • شرکت های سهامی، مشارکت ها و شرکت های انفرادی اجتماعی و حرفه ای حاصل میگردد • حق انجام فعالیت های انتفاعی	<ul style="list-style-type: none"> • گرایش غیر انتفاعی از طریق خدمات و فعالیت های فرهنگی، اجتماعی و حرفه ای حاصل میگردد
		<ul style="list-style-type: none"> • میتواند در فعالیت های اقتصادی برای حصول مقاصد غیر انتفاعی خود سهم داشته باشد
	<ul style="list-style-type: none"> • میتواند در قسمت شمول، اتحاد یا عضویت مؤسسات خارجی: تطبیق برنامه ها تنها با پشتیبانی مؤسسات ملی • محدودیت دارایی ها تنها به دارایی های منقول • میتواند مفاد را توزیع نماید	<ul style="list-style-type: none"> • میتواند در همه سکتور های اقتصادی سرمایه گذاری نماید • یک اندازه معافیت محصول گمرکی در اقلام صادراتی تولید شده یا منتظر شده در افغانستان • میتواند مفادات را توزیع نماید
		<ul style="list-style-type: none"> • میتواند وجوهی را که محدود به مساعدت، حق العضویت، و کمک از نهاد های داخلی باشد دریافت کند • فعالیت های غیر تجاری
		<ul style="list-style-type: none"> • میتواند گذشتگی ها در هنگام انحلال شرکت دارایی ها متعلق به سهامداران است • ثبت در وزارت تجارت (آیسا)
		<ul style="list-style-type: none"> • میتواند مفادر را بین اعضاء توزیع نماید • مالیات بر مفاد • در هنگام انحلال شرکت دارایی ها متعلق به سهامداران است • میتواند گذشتگی ها در هنگام انحلال مؤسسه غیر دولتی به وزارت خانه «اداره کننده» منتقل میشود • ثبت در وزارت اقتصاد • مالیات بر مفاد ندارد • دارایی ها در هنگام انحلال مؤسسه غیر دولتی به وزارت خانه «اداره کننده» منتقل میشود • ثبت در وزارت اقتصاد
		<ul style="list-style-type: none"> • پابند است: کوپر اتیف ها در این نوع مؤسسات شامل میباشند. در قانون کوپر اتیف ها کاربرد وسیعتری نظر به کاربرد فعلی در نظر گرفته شده است و باید برای مؤسسات تجاری قوریه داری در آینده مورد مطالعه قرار گیرد

مؤسسات غیر دولتی نوعی از نهاد های حقوقی هستند که به بهترین وجه میتوانند فعالیت های را که به وسیله یک مؤسسه حرفی زراعتی انکشاف داده میشود در بر داشته باشند. همچنان، این نوع مؤسسات امکانات بیشتری برای معافیت از مالیات دارند.

۲. شناسایی اعضای انجمن

باید اعضای مهم انجمن را شناسایی نمود. اعضا دارای مقاصد و دیدگاه عملی مشترک میباشند. در حال حاضر، بعضی پروژه ها و مؤسسات غیر دولتی به تولید کنندگان مختلف سکتور های زراعت در افغانستان ممکن امتیازاتی را برای تشکیل انجمن ها بدنهند. با این حال، موجودیت یک انجمن پایدار متکی بر دیدگاه و منافع مشترک، نه بر بنیان امید فراهم اوری امتیازات به وسیله مؤسسات انکشافی، استوار میباشد. باید بعضی اصول مهمی را در مورد اعضای مهم در نظر داشت:

- اعضا منافع و دیدگاه مشترک از فعالیت های که باید با هم انکشاف داده شود دارند
- انجمن ها به وسیله قوریه داران پیشرفته تشکیل میگردند. این قوریه داران جای برای تبادل افکار و معلومات به دست آورده و انکشاف این صنعت را سریع میسازند.

۳. نقش تسهیل کننده

کارمندان ترویجی نقش تسهیل کننده را در روند آموزشی دوچانبه دارند: میخواهیم معلومات تخصصی که کیفیت عالی را در دسترس دهاین قرار دهیم، ولی در عین زمان میخواهیم از تجارب دهاین بیاموزیم تا تخصصی های تولیدی بر اساس بهترین روش ها انکشاف داده شده و برای شرایط محلی آزمایش و تطبیق داده شود.

طبعاً، برای تحکیم یک انجمن قوریه داران به کمک زیاد نیاز است. قسمت زیاد این کمک باید به وسیله کارمندان ترویج دفاتر محلی وزارت زراعت و مؤسسات غیر دولتی محلی ذیدخل در پروژه های باعث داری اجرا گردد. برای کارمندان ترویجی که در تشکیل انجمن قوریه داران پشتیبانی فراهم مینمایند موارد ذیل سودمند خواهد بود:

- تمرکز روی یک ساحه که در آن تعداد زیاد قوریه داران تمرکز داشته باشند.
- کار از یک گروه آغاز گردد، و بعداً عضویت توسعه داده شود. با در نظر داشت علاقمندی و تعداد اعضای مهم، با گذشت زمان میتوان بیش از یک انجمن را در یک ولايت ایجاد نمود.
- درک دقیق از رسم و رواج محل اهمیت دارد. اکثر مردم روستایی از خود گرد هم آیی های را دارند و باید گروه های مذکور شناسایی گردد. این ها هسته یک انجمن کامیاب تولید کنندگان را میسازند.

۴. خدمات ترویجی در پشتیبانی انجمن قوریه داران

خدمات ترویجی که میتواند تسهیلات را فراهم نماید شامل موارد ذیل است:

- فراهم آوری آموزش و مساعدت تخصصی به قوریه داران، که با برنامه های تخصصی و آموزشی مراکز انکشاف باعث داری ارتباط دارد.
- ارتقای ظرفیت در قسمت مهارت های مدیریتی و تشکیلاتی اعضا انجمن برای ایجاد انجمن های خودکفا.
- کمک در روند ایجاد یک سیستم تصدیق برای محصولات قوریه داری. فراهم آوری پشتیبانی در انکشاف، تطبیق و نظارت از معیار های قوریه داری.
- پسیج کمک های قابل دسترس از نهاد های موجوده عامله و خصوصی برای فعالیت های از قبیل آموزش تخصصی، سهمگیری در نمایش های زراعتی، آموزش های ساحوی و غیره.

- تسهیل دسترسی به معلومات لازم در مورد این صنعت، از قبیل معلومات بازار از مؤسسه ملی انکشاف باغداری افغانستان، مؤسسات غیر دولتی و برنامه های دیگر انکشاف باغداری (قیمت و گرایش های بازار، فرصت های موجود در بازار، معلومات راجع به مسائل حقوقی و مقررات، ابتکارات تکنیکی، معلومات زراعی-هواشناسی، وغیره).

شکل ۳: باید به قوریه داران یک محیط آموزشی فراهم گردد تا هدف اصلاح تکنیک های تولیدی برآورده شود. (کریم کشمیری)

رہنمای الکترونیک: اگر به کمپیوٹر و پروجکتور دسترسی دارید، میتوانید پریزنتیشن ذیل را در هنگام جلسه با انجمن قوریه داران نمایش دهید (در ذیل کلیک نموده و یا سی دی ضمیمه می کتاب رہنمای تان را باز نمایید)

﴿پریزنتیشن شماره ۱: «انجمن های قوریه داران».

قسمت ۳

جلسات انجمن

در این قسمت رهنمود های در مورد آغاز جلسات و فعالیت های آموزشی برای تشکیل یک انجمن قوریه داران ارائه شده است. به خاطر داشته باشید که نقش شما تسهیل کردن این روند است. مقصد این است که قوریه داران بتوانند به خود کمک نمایند.

بعد از مطالعه قسمت ۳، خواهید توانست دوره های آموزشی را در موارد موضوعات ذیل تدارک نمایید:

- طرز تسهیل جلسات ابتدایی برای تشکیل یک انجمن
- ضروریات حقوقی برای ایجاد انجمن ها در افغانستان
- طرز تعیین پلان کاری انجمن ها

تسهیل جلسات انجمن

جلسه نخست

نقشه آغاز: درک کاربرد انجمن و کار دسته جمعی آن

• مقصود

مقصد از این جلسه کمک به قوریه داران در درک مفهوم انجمن و فواید اشتراک در یک انجمن میباشد.

• طرز العمل ها

۱. موضوع ایجاد یک انجمن باید قبلاً با مقامات وزارت زراعت در میان گذاشته شود
۲. دعوت از قوریه داران برای سهمگیری در جلسه میتواند در ابتدا به یک ساحه جغرا فیزی مشخص محدود باشد
۳. قوریه داران باید برای کار با همدیگر تشویق گرند.

باید موضوعات ذیل با اشتراک کنندگان مورد بحث قرار گیرد:

انجمن قوریه داران چیست؟

- انجمن عبارت از گروهی از اعضای عین سکتور حرفی (كوریه داران درختان مثمر؛ قوریه داران درختان جنگلی و زینتی نیز میتوانند اشتراک نمایند)؛ اشخاصی که با عین اهداف و مقاصد حرفی با هم متحد گردیده اند، میباشد.

• انجمن عبارت است از:

- یک مؤسسه غیر انتفاعی
- بدون وابستگی سیاسی یا مذهبی
- یک فعالیت غیر تجاری یا غیر انتفاعی

• اصول یک انجمن عبارت اند از:

- حرفی بودن: تنها از باغداران و دهاقین میتواند نمایندگی نماید
- عمومیت: هر کس یا مؤسسه دارای مشخصات انجمن میتواند عضو انجمن باشد
- نمایندگی: در مورد قوریه داران، از هر قوریه دار باید نمایندگی نموده و بتواند نظرش را ابراز نماید
- خودمختاری: انجمن ها میتوانند اهداف انکشافی، برنامه های کاری و مدیریت منابع خود را انتخاب نمایند
- ناسازگاری (بین نماینده هیئت و فعالیت تجاری): یک انجمن دهاقین اجازه ندارد تا معاملات تجاری را با اعضای انجمن انجام دهد.

• وظایف انجمن زراعتی عبارت اند از:

- مشاورت: ارتباط بین اعضا در مورد تصامیم لازم راجع به برنامه های انجمن، منافع مشترک، اموال مشترک وغیره میباشد. همچنان به ارتباط بین اعضا و دولت در مورد پالیسی سازی، فعالیت های انجمن و غیره نیز گفته میشود.
- معلومات: تسهیل دسترسی به منابع و انواع مختلف معلومات از قبیل تکنالوژی، اقلیم شناسی زراعتی، بازار، پالیسی و غیره میباشد.

○ پشتیبانی: این وظیفه عبارت از نقش انجمن ها در کمک به قوریه داران در مورد نیازمندی های افرادی و مجموعی آنها برای کمک به حرفه ای ساختن این سکتور میباشد.

فواید اشتراک در انجمن زراعتی

اشتراک در انجمن های زراعتی:

- دسترسی به تکنالوژی و منابع گرایانه برای اعضاء را اصلاح میبخشد
- دانش تخصصی هر عضو را اصلاح میبخشد: آنها در موضوعات مختلف مطابق به فصل های نموبی فعالیت های قوریه آموزش خواهند دید
- پلانگزاری تولید را برای تأمین تقاضا اصلاح میبخشد: اعضاء دسترسی بهتری به معلومات راجع به بازار و فرصت های تجارتی خواهند داشت
- کیفیت محصولات قوریه داری را به وسیله تطبیق یک سیستم تصدیق اصلاح میبخشد
- فراهم ساختن وسائل در جهت تقویت سکتور خصوصی این کمک را مینماید، که قوریه داران خصوصی بیشتر موثر و مفید واقع شوند.

نقش اعضا

- اشتراک: هر عضو میتواند نظر خود را داشته و تصامیم اتخاذ نماید
- مسؤولیت: هر عضو مسؤول معلومات و اقلامی میباشد که به اشتراک میگذارد
- ارتباطات خوب: هر عضو باید معلومات راهبردی را در میان بگذارد
- رقابت سالم: توافق روی طرز العمل های مشخص؛ تولیدات مطابق به این موافقتname

اعضا چه دستاوردهای را باهم داشته باشند؟

- سازماندهی فعالیت های آموزشی
- تطبیق سیستم تصدیق
- کوشش در اصطلاح بازاریابی
- سازمان دهی تقسیم کار در انجمن: ویژگی اعضا، به گونه مثال چون یک قوریه دار پایه مادری
- فراهم آوری خدمات تخصصی به اشخاص ثالث
- کسب یا اصلاح تکنالوژی برای همه اعضای انجمن

جلسه دوم

چوکات قانونی برای یک انجمن قوریه داران

• مقاصد

در این جلسه:

- قوریه داران باید شرایط حقوقی انجمن ها را در افغانستان بدانند
- باید رهبران از بین اعضا تعیین گردند

• طرز العمل ها

۱. توضیع تقاضا های حقوقی ذیل برای انجمن:

۱-۱. اسناد لازمه

□ فورمه درخواستی: در این جلسه توضیح خواهد نمود که کدام معلومات در فورمه درخواستی گنجانیده میشود. در ضمیمه ۴ یک نسخه این فورمه فراهم شده است.

□ قانون ویژه: این سند توسط انجمن تهیه میگردد. در آن همه قواعد مورد توافق اعضا برای تنظیم فعالیت های مشترک شان گنجانیده شده است. اساسنامه به قانون رسمی انجمن ارجمند مبدل میگردد. نمونه آن در ضمیمه ۲ گنجانیده شده است. همچنان قانون مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان در ضمیمه ۱ ارائه گردیده است.

۱-۲. انتخاب نام و تهیه نشان برای انجمن

۱-۳. ایجاد یک ساختار تشکیلاتی برای انجمن

□ مجمع عمومی: به اشتراک همه اعضا

□ هیئت مدیره: حداقل ۵ عضو

- رئیس
- معاون
- کارمند اداری
- ۲ عضو از هیئت مالی

□ هیئت اجرائیه: ۳ عضو

- خزانه دار
- گدام دار
- کاتب

شکل ۴: آموزش در مورد شرایط حقوقی انجمن ها
جلسه مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان، ۱۳۸۷
(کریم کشمیری)

۱-۴. ثبت انجمن در
وزارت عدیه

۲. ثبت قوریه داران در انجمن. جمع آوری ارقام ذیل از هر عضو:

۱-۱. آدرس تماس

۱-۲. معلومات راجع به تولید:

• عملکرد محصول: محصولات، آفات و امراض معمول و غیره	• مساحت قوریه به جریب
• تقاضا به درختان مثمر: مقدار، ورایتی ها و غیره	• مقدار حاصل درختان میوه در فی جریب
• دسترسی به قرضه	• تعداد درخت در فی جریب
• فرصت های در بازار	• دسترسی به آب
	• انواع و ورایتی های تولید شده
	• تعداد درختان پیوند شده

۲-۳. شناسائی رهبران: در حین این جلسه شما باید اعضاء را شناسائی نمایند که کی میتواند مسؤولیت های مدیریتی در انجمن را به عهده گیرد.

جلسه سوم

تأسیس انجمن رسمی

• مقصد

در جلسه سوم، با فرض این که پیشرفت حاصله تا اکنون رضایت بخش بوده، گروه باید شناخت سازمانی خود یعنی نام، نشان و تشکیلات خود را مشخص سازد. گروه باید روی اصول بنیادی رسمی که فعالیت های انجمن را اداره مینماید توافق داشته باشد.

شکل ۵: انتخاب مقامات در جلسه افتتاحیه ننگرهار، ۱۳۸۷
(ستون رایت)

• طرز العمل ها

۱. مرور پیشنهاد اساسنامه با اعضای کلیدی
۲. انتخاب نام و نشان برای انجمن
۳. انتخاب اعضای کمیته و مأمورین انجمن که نام های شان در ثبت انجمن درج میگردد
۴. تعیین و توضیح وظایف مأمورین
۵. مرور شرایط ثبت انجمن

مراحل ثبت انجمن:

□ دفتر ثبت: وزارت عدیه	□
□ فورمه درخواستی	□
□ تعیین هیئت مدیره	□
□ تهیه اساسنامه و قانون	□
□ توافق روی نام و نشان	□

جلسات تعقیبیه

پلان کاری انجمن و همکاری بعدی به قوریه داران

انجمن قوریه داران فوراً بعد از ثبت هنوز برای پیشبرد امور و ارائه خدمات به اعضای خود نیازمند همکاری میباشد.

• طرز العمل ها

۱. تداوم فراهم آوری همکاری برای ثبت
۲. تهیه نسخه نهایی قانون انجمن بعد از مشاورت با مشاور حقوقی انجمن
۳. تعیین یک پلان کاری و فعالیت های اضافی

پلان کاری باید با مأمورین انجمن تهیه گردیده و بعداً برای بحث و منظوری به همه اعضاء ارائه گردد.
پلان کاری باید حاوی موارد ذیل باشد:

۱-۳. برنامه های مشخص اشتراک مساعی که باید انجمن آغاز نماید. مثال ها شامل موارد ذیل است:

شکل ۶: قوریه داران و رایتی ها را در مرکز انسکاف با خداری کابل انتخاب میکنند، ۱۳۸۸ (ادی ورنون)

- تولید درختان مادری
- تولید پایه مادری
- بازاریابی و ترویج
- پلانگزاری و هماهنگی تولید
- انکشاف خدمات به مشتریان از قبیل:
  - خدمات پندک و شاخچه پیوند
  - نقشه و خط اندازی باع
  - خدمات شاخه بری
  - تنظیم خدمات باع و IPM (تنظیم همه جانبی آفات)
  - خدمات گرده افسانی

ساختر حقوقی انجمن قوریه داران منحیث یک مؤسسه اجتماعی غیر انتفاعی برای عرضه خدمات به مشتریان مناسب نیست. این خدمات را میتوانند اعضای انفرادی عرضه نمایند و با اعضای ذیعلاقه در مورد تأسیس یک کوپراتیف برای عرضه این خدمات به صورت مشترک غور کنند.

۲-۳. فرصت های آموزش برای اعضاء

پلان کار باید شامل فعالیت های مشخص آموزشی برای قوریه داران باشد. در چارت ذیل درس های آموزشی که در این مجموعه کتاب های رهنما تهیه گردیده است ارائه میشود:

درس آموزشی	جزء آموزشی
مجموعه ۱ صنعت قوریه داری درختان مثمر	تهیه و تطبیق معیار های اصلاح شده قوریه داری
رهنمای ۱ های قوریه داران انجمن قوریه داران درختان مثمر	<ul style="list-style-type: none"> • اصلاح مؤسسه قوریه داران، مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان و انجمن های قوریه داران • بازاریابی و تنظیم درختان مثمر
رهنمای ۲ قوریه درختان مادری	<ul style="list-style-type: none"> • تخصصی سازی قوریه ها در انکشاف قوریه های درختان مادری • سیستم تصدیق مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان برای قوریه های درختان مادری
رهنمای ۳ قوریه تولیدی درختان مثمر	<ul style="list-style-type: none"> • آموزش تخفیقی برای اعضاء در مورد تخفیق های تولیدی قوریه داری • سیستم تصدیق مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان برای قوریه های تولیدی
مجموعه ۲ رهنمای تنظیم باغ	اصلاح تنظیم باغ ها
	<ul style="list-style-type: none"> • پلانگزاری و احداث باغ ها • شاخه بری و تربیه درختان مثمر • شناسایی، تنظیم و کنترول آفات و امراض • رهنمود های گردد افسانی

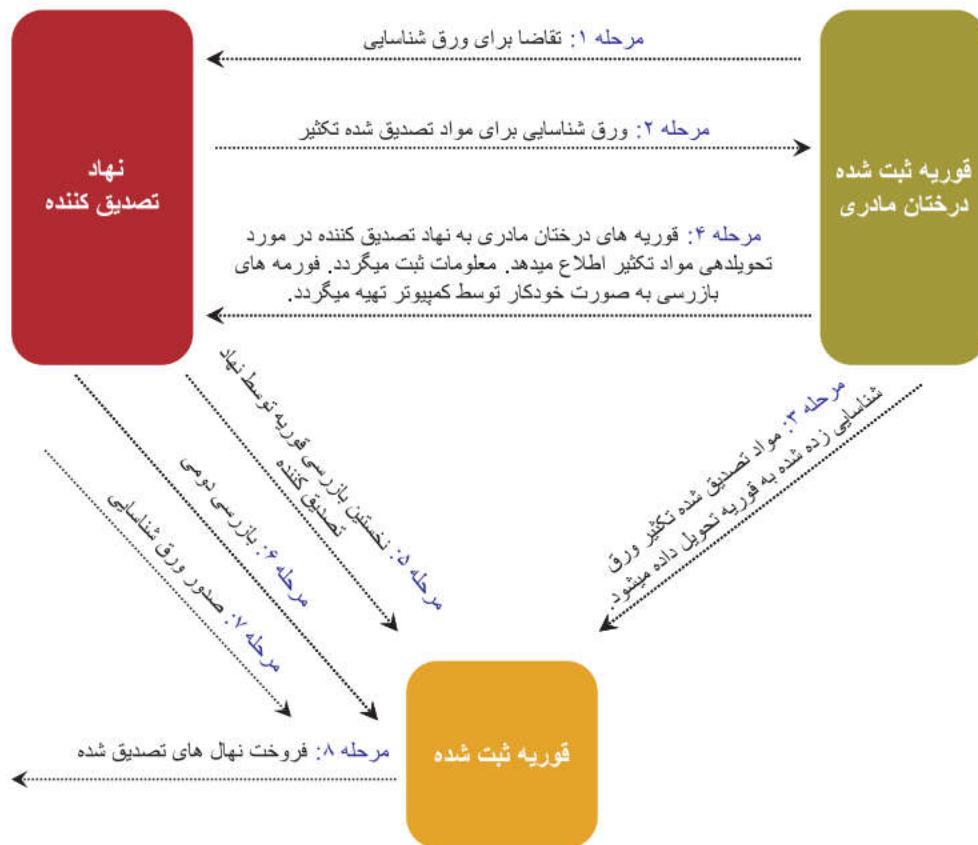
۳-۳. سیستم تصدیق

معمولًا انجمن قوریه داران واجد شرایط پیوستن به مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان میباشد. در این مورد، انجمن باید سیستم تصدیق مؤسسه ملی قوریه داران در قسمت درختان مثمر را برای تولید مواد نباتی تصدیق شده رعایت نماید (به تصویر ۷ ملاحظه شود). در این روند کمک شما خیلی مهم است.

سیستم تصدیق بر مبنای اصول ذیل استوار است (در ضمیمه ۳ طرز العمل های سیستم تصدیق درختان مثمر مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان ارائه گردیده است):

- هدف از سیستم تصدیق درختان مثمر مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان (طرح) فراهم آوری نهال های تصدیق شده نوع مطابق اصل درختان مثمر را که سلامت و نموی جسمانی شان ثابت شده است به باغداران تجاری میباشد.
- یک قوریه تولیدی که بخواهد نهال های پیوندی تصدیق شده تولید نماید باید از پیوند تصدیق شده یک قوریه درختان مادری ثبت شده استفاده نماید. این یک قوریه تجاری است که در تولید مواد تکثیری با کیفیت عالی برای قلمه، پندک و شاخچه پیوند تخصص دارد.
- مواد تکثیر درختان مادری، پیوند و قلمه ها باید دارای یک ورق شناسایی رسمی شناسایی و سند پیگیری با جزئیات لازم در مورد مواد و قوریه درختان مادری باشد. سند پیگیری میتواند یک بیجک باشد.

- نھال های تولید شده با استفاده از مواد تصدیق شده درختان مادری باید مطابق به معیار های مشخص شده در سیستم تصدیق (رهنمود های که در کتاب رهنمای ۲ کتاب رهنمای قوریه درختان مادری و کتاب رهنمای ۳ کتاب رهنمای قوریه تولیدی درختان مثمر) پرورش داده شوند.
- در جریان فصل نمو، نھال ها حد اقل یک مرتبه بازرگی میگردد. بررسی ها به علت فقدان تسهیلات لابراتواری بر مبنای معاینات بصری صورت میگیرد.
- هدايات پیگیری برای تولید قوریه ها باید دقیقاً طوری که توضیح گردیده است رعایت شود: تصادیق ضروری، علایم، اوراق شناسایی و اسناد پیگیری باید موجود باشد.
- همه معلومات مربوط باید ثبت و نگهداری گردد.
- اگر نباتات برای تصدیق وارد میگردند و بعد از یک یا چند بازرگی معلوم گردد که همه شرایط لازم را دارند، یک تصدیق نامه شماره دار صادر میشود. تصدیق نامه از یک مدت مشخص اعتبار برخوردار خواهد بود.

شکل ۷: مراحل سیستم تصدیق درختان مثمر

۴ قسمت

رهنمای بازاریابی و تنظیم

توسط گریگ کولن

این قسمت برای استفاده مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان و اعضای آن تهیه گردیده است. هدف از این کتاب رهنما فواید فوری به اعضا و انکشاف درازمدت مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان میباشد. کمیسیون اروپا که پروژه انکشاف باグداری را تمویل مینماید، یک پروژه تعقیبی را در نظر دارد تا کارهای پروژه انکشاف باグداری را در پشتیبانی تاسیس مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان و انکشاف مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان به یک مؤسسه کاملاً خودکفا ادامه دهد.

این بخش مریبوط به بازاریابی تهیه گردیده است تا مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان منحیث یک نهاد ملی پشتیبان صنعت قوریه داری درختان مثمر در سراسر افغانستان، انجمن های محلی قوریه داران، و اعضای انفرادی آن را مورد استفاده قرار دهند. هدف آن این است که پروژه تعقیبی پروژه انکشاف باグداری با استفاده یک کارمند تخنیکی به هر انجمن قوریه داران محلی پشتیبانی تخنیکی فراهم گردد. در بین وظایف این کارمندان تخنیکی استفاده از این کتاب رهema برای آگاه ساختن قوریه داران از روش های خوب بازاریابی میباشد. بازاریابی مواد اصلاح شده درختان مثمر و دیگر مواد نباتی در آینده با تطبیق جدی معیار های کیفیت که در طرز العمل ها و معیار های قانونی قابل تطبیق مرتبط خواهد بود. معیار ها، ثبت و طرز العمل تصدیق در نشرات دیگر پروژه انکشاف باグداری بیان گردیده است.

۱. بازاریابی چیست؟

بازاریابی عبارت از معلوم نمودن آنچه مشتریان میخواهند، و بعداً عرضه آنچه میخواهند به آنها با یک اندازه مفاد میباشد.

فروشات بخش نهایی بازاریابی میباشد؛ معلوم نمودن آنچه مشتریان میخواهند بخش عده دیگر بازاریابی میباشد. فروشات عبارت از ترغیب مشتریان به خریداری محصولات تان میباشد؛ اگر شما محصولاتی را که مشتریان میخواهند تولید نمایید فروش شان به آنها خیلی آسانتر خواهد بود.

برای قوریه داران، معلوم نمودن آنچه مشتریان میخواهند قبل از آغاز به تولید معقول میباشد. اگر قوریه دار معلوم نکند که مشتریان به چه نیاز دارند، ممکن قوریه دار درختانی را تولید نماید که مشتریان نمیخواهند و حاضر به پرداخت پول در برابر آنها نخواهند بود.

روند تولید درختان برای فروش میتواند بیش از دو سال را در بر گیرد، و ممکن نیست که در وسط روند تولید چیزی را تغییر داد. بنابرین قوریه دار باید تولیدات خود را حداقل دو سال قبل از فروشات متوقعه خود پلانگزاری نماید. جواب مختلف پلانگزاری در این مجموعه کتاب های رهema شرح گردیده است.

باغ داران، یعنی کسانی که نهال ها را از قوریه داران خریداری مینمایند تا در باغ ها غرس نمایند، نیز باید مشتریان شان را در نظر داشته باشند. محصولات درختان و تاک های که باグداران غرس مینمایند ممکن به بازار کابل یا بازار های صادراتی فرستاده شود. ممکن این محصولات به صورت تازه، پروسس شده یا خشک عرضه گردد. در صورتی که بازار تغییر نماید، و یا اگر یک نوع میوه بیش از حد تولید گردد، تقاضای باグداران نیز تغییر مینماید. قوریه دار باید بداند که انواع درختانی که دارد به چه منظور مورد استفاده قرار میگیرد، پون باグداران اکثر از قوریه دار مشوره میگیرد که کدام نوع را غرس نماید.

در افغانستان بیش از ۲۵۰۰ قوریه دار و ۲۲ انجمن قوریه داران وجود دارد. اگر هر قوریه دار تلاش نماید تا کاروبار خود را توسعه دهد، درختان بیش از حد تولید میگردد. هر قوریه دار باید در مورد بازار مجموعی درختان و هم این که آیا افزایش تولید مناسب است یا خیر تا حدی معلومات داشته باشد. این هنگامی صورت میگیرد که انجمن های محلی و ملی بتوانند به قوریه داران انفرادی کمک نمایند تا تولیدات و برنامه بازاریابی خود را پلانریزی نمایند.

قوریه داران آغاز به تولید و فروش درختان مینمایند. به هر حال، آنها عموماً آگاه ترین متخصصین باغداری در محل اند و میتوانند در مورد نهالشانی باغ‌ها و جوانب تخنیکی دیگر مشوره دهند. ممکن از فراهم آوری مشوره، یا نهالشانی باغ‌ها به صورت قراردادی، و یا شاید دوپاشی به صورت قراردادی امکانات کسب عواید حاصل گردد.

تولید آنچه مشتریان ضرورت دارند

به خاطر باشد که در اکثر موارد در افغانستان امروزی، کسی که باغ‌ها را احداث مینماید در مورد انواع و یا در مورد بازار‌های که میوه را در آنها عرضه خواهد کرد معلومات کافی ندارد. اکثراً قوریه دار در مورد انواع و مناسب بودن انواع مذکور برای بازار‌های مختلف معلومات بیشتری دارد. به گونه مثال، انواع مناسب زردالو برای بازار میوه تازه از انواعی که برای خشک کردن مناسب است از هم متفاوت اند. در مورد محصولاتی از قبیل شفتالو، باغدار به انواع متعدد نیاز دارد تا بتواند میوه را در یک مدت زمان طولانی جمع آوری و به بازار عرضه نماید.

در مورد نباتاتی از قبیل بادام، لازم است تا باغدار حداقل دو نوع را با هم غرس نماید تا گرده افشاری دو رگه صورت گیرد. در قسمت اکثر انواع آلو و احتمالاً بعضی انواع زردالو نیز باید بیش از یک نوع شان غرس گردد، در غیر آن باغدار هیچگونه میوه حاصل نخواهد کرد. قوریه دار باید بتواند این انواع را عرضه نموده و در مورد نیاز به این انواع مشوره دهد.

در این کتاب رهنما در مورد انواع و طرز پرورش آنها معلومات داده نشده است. معلومات راجع به انواع در کتاب‌های دیگر رهنما فراهم میگردد. اکثر انواع میوه و مغزباب در افغانستان آنقدر آزمایش نگردیده است. پژوهه انکشاف باغداری همه انواع در کشور را در شش مرکز مختلف انکشاف باغداری غرس کرده است. در این مراکز کار روی دریافت معلومات بیشتر راجع به انواع مختلف جریان دارد و در همه آنها به صورت منظم روزهای نمایشی برای ارائه معلوماتی که به دست آورده اند دایر میگردد. قوریه داران باید از این روزهای نمایشی دیدن به عمل آورند تا از معلوماتی که باغداران دارند برخوردار گردد. ممکن به باغداران در مورد این که کدام انواع را پرورش دهند مشوره داده شود، که بعد آنها انواع مذکور را به قوریه داران فرمایش خواهند داد.

۲. پلانگزاری برای قوریه داران

قبل این گردید که اکثر درختان دوره تولید دو ساله دارند. در این دوره دو ساله زمانی که برای تولید بستر پایه مادری سپری میشود، ویا زمانی که درختان برای تولید تخم نیاز دارند، ویا زمان غرس درختان مادری محاسبه نمیگردد. مدت مکملی که از جمع آوری پیوند از درختان منبع اصلی توسط پروژه انکشاف با غداری تا زمانی که درختان تصدیق شده به قوریه داران تحويل داده میشود، پنج سال است.

اگر در مورد فعالیت های مختلفی که باید توسط قوریه داران انجام شود، و این که تا کجا پلان گزاری نماید فکر کنیم، در می یابیم که بعضی فعالیت ها باید پنج سال یا پیشتر از آن پلانگزاری شود، ولی بعضی فعالیت های دیگر به پلانگزاری کمتر از یک سال نیاز دارند. در فصل های بعدی، در مورد انواع مختلف پلانگزاری مورد نیاز صحبت خواهیم کرد.

اگر یک قوریه دار یا یک انجمن قوریه داران بخواهد که یک نوع جدید سبب یا شفتمان را وارد نماید، دوران عادی آن قرار ذیل خواهد بود:

آغاز سال ۱	آوردن شاخچه پیوند و پیوند آن بالای پایه مادری برای تولید درختان مادری
آغاز سال ۲	قطع درخت بلند تر از قسمت پیوند
آغاز سال ۳	غرس درختان مادری در قوریه
وسط سال ۴	گرفتن شاخچه پیوند از درخت مادری و پیوند آن به روی پایه مادری
آغاز سال ۵	قطع درخت بلند تر از قسمت پیوند
آغاز سال ۶	کشیدن و فروش درخت تصدیق شده

مدت مجموعی از آوردن پیوند یک نوع جدید و فروش درختان از نوع جدید مذکور حدوداً چهار و نیم سال است. ممکن پنج سال دیگر برای آزمایش نوع جدید سپری گردد تا دیده شود که آیا از انواع دیگر بهتر است یا نه.

انواع مختلف پلانگزاری را میتوان درازمدت، میان مدت یا کوتاه مدت نامید. برای قوریه داران پلانگزاری درازمدت به معرفی انواع جدید با آوردن درختان مادری جدید ارتباط دارد. پلانگزاری درازمدت، یا پلانگزاری ستراتیژیک (راهبردی)، را میتوان برای پلانگزاری دو یا چند سال آینده اطلاق نمود.

پلانگزاری بسیار معمولی که برای قوریه داران در نظر داریم عبارت از پلانگزاری تولیدی است که معمولاً به شکل دو ساله انجام میشود. میتوان این نوع پلانگزاری را «پلانگزاری میان مدت» نامید.

برای پلان های یک ساله یا کمتر از آن میتوان نام «پلانگزاری کوتاه مدت» یا پلانگزاری سالانه را به کار برد. البته در آن پلان های کوتاه مدت تر مثلًا پلان پیوند، یا پلان کشیدن نهال ها گنجانیده شده میتواند، ولی آنها در واقع با مفکوره بازاریابی که میخواهیم در این کتاب رهنما توضیح نماییم ارتباط ندارند.

۱-۲. پلانگزاری راهبردی برای قوریه داران

پروژه انکشاف با غداری قبل از قوریه داران خواسته است تا هنگام جلسات انجمن قوریه داران در مورد اهداف درازمدت برای انتخاب کلون ها برای درختان مادری فکر کنند. این درختان مادری برای حداقل پنج سال آینده جهت تولید پیوند برای اعضای انجمن در دسترس خواهد بود. به همین ترتیب، کلون های که توسط انجمن های قوریه داران انتخاب نشده باشد برای چندین سال در دسترس نخواهند بود.

در حالی که پروژه انکشاف باغداری پلان های برای بررسی انواع و کلون های دیگر در کلیکسیون های ملی دارد، انتظار نمیرود که قبل از به دست آمدن نتایج سه تا پنج سال سفارش های زیادی صورت گیرد. طوری که دیده شده است تهیه درختان مادری جدید و تولید درختان تصدیق شده از درختان مادری مذکور بیش از چهار سال را در بر میگیرد. بنابرین گفته میتوانیم که انجمن های قوریه داران با انتخاب کلون ها در سال ۲۰۰۸ میلادی (۱۳۸۷)، انواع و کلون های را که برای ده سال آینده تا سال ۲۰۱۸ میلادی (۱۳۹۷) در افغانستان پرورش داده خواهد شد ثبیت نموده اند.

پروژه انکشاف باغداری به همه قوریه داران از طریق انجمن های محلی شان و مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان پشتیبانی فراهم مینماید. این پروژه برای آزمایش انواع و معرفی انواع جدید یک برنامه درازمدت دارد. این پروژه با مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان و مؤسسات دیگر برای تعیین معیار های آزمایش کار خواهد کرد. بالاخره مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان باید برای این برنامه های آزمایش و معرفی رهنمایی فراهم نماید تا بهترین انواع برای تکثیر و فروش در دسترس قوریه داران قرار داشته باشد.

با اید پلان دیگر درازمدت بازاریابی برای معرفی پایه های مادری اصلاح شده تهیه گردد. توسعه و معرفی مواد کشت کردن آزمایش شده و عاری از ویروس نیز یک پلان درازمدت است.

پروژه انکشاف باغداری به قوریه داران کمک میکند تا به صورت تدریجی یک سیستم تصدیق را معرفی نمایند. جزئیات معیار های تصدیق در جا های دیگر مورد بحث قرار میگیرد. با این همه، واضح است که تولید درختان تصدیق شده به هزینه بیشتری نیاز دارد. بنابرین لازم خواهد بود تا درختان تصدیق شده به قیمت بلند تری به فروش برسند تا هزینه های مختلف آنها تأمین گردد. بخشی از تعریف بازاریابی عبارت از فراهم آوری آنچه مشتری میخواهد با یک اندازه مفاد میباشد.

۲-۲ . پلانگزاری میان مدت برای قوریه داران

پلانگزاری میان مدت با دوران عده تولیدی قوریه دارانی که نهال های پیوند شده را که بزرگترین بخش تولید درختان مثمر را در حال حاضر تشکیل میدهد تولید مینمایند ارتباط دارد.

در حال حاضر، قسمت زیاد تولید نهال ها بدون اخذ کدام فرمایش واقعی انجام میشود. در حالی که مقصد باید اصلاح وضعیت با فرمایش های مقدم میباشد، چون اکثر قوریه داران دوران تولیدی خود را با معلومات اندکی راجع به این که به چه اندازه غرس کنند آغاز مینمایند. هر قوریه دار در مورد مقدار تولید خود تصمیم میگیرد. به هر حال، انجمن های محلی باید در مورد همه برنامه ها با اعضای انجمن صحبت کنند و مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان نیز باید در مورد موضوع غور نماید.

مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان میتواند وظیفه عده اخذ معلومات در مورد فروشات و محاسبه تعداد مناسب تولید درختان برای سال آینده داشته باشد. نوع معلوماتی که فراهم میشود این خواهد بود که سال گذشته بازار زردالو خوب بود، و ممکن برای درختان زردالو تقاضای بیشتری باشد. ویا این که پروژه بزرگی برای احداث باغ ها در نظر است که نهالشانی و بنابرین فروشات نهال ها را تشویق مینماید. آنچه انتظار داریم یک پیام از مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان است که قوریه داران باید برای رشد چهار فیصد درختان زردالو و رشد شش فیصد در درختان بادام یا معلوماتی از این قبیل پلانگزاری نمایند.

این معلومات عمومی در مورد تعداد مجموعی درختان در زمان کاشتن تخم ها پایه مادری به کار میروند. این زمان ماه نوامبر (قوس) هر سال است. تصمیم بزرگ بعدی در زمان پیوند که انتخاب انواع صورت میگیرد، اتخاذ میشود. باید در پلانگزاری به خاطر باشد که همه تخم ها جوانه نمیزند؛ همه نهال های پیوندی که رشد مینمایند به اندازه مناسب نمیرسند، و ممکن از کشیده شوند؛ همه پیوند ها نمیگیرند، و همچنان ضایعاتی بعد از سپری نمودن زمستان نخست نیز وجود خواهد داشت.

قسمت زیاد پلانگزاری تولیدی، با فرض این که پیوند از قوریه درختان مادری مستیاب است، در دوران دو ساله انجام میشود. انجمن وظیفه دارد که از کافی بودن پیوند از هر کلون برای اعضا های درختان مادری جمع آوری نماید.

۳-۲. پلانگزاری کوتاه مدت برای قوریه داران

ما پلانگزاری کوتاه مدت را برای مدت یک سال در نظر گرفته ایم، بنابرین پلان کوتاه مدت عبارت از پلان یک ساله است. در حالی که جوانب مختلف این کاروبار باید پلان های خود شان را داشته باشند مثلاً پلان های تولید، بودجه سالانه و غیره، پلان سالانه مربوط به بازاریابی میتواند به نام پلان سالانه ترویجی باد شود.

مانند پلانگزاری ستراتژیک یا پلان دراز مدت و پلان میان مدت، احتمالاً مقدار پلانگزاری انجام شده به سطح قوریه داران کوچک خیلی کمتر باشد. اکثر تلاش های ترویجی به سطح انجمن قوریه داران محلی یا به سطح مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان انجام خواهد شد.

پلان سالانه ترویجی میتواند شامل قسمتی یا همه عناصر ذیل باشد:

- اوراق معلوماتی، کتابک ها، پوستر ها، نشان ها
- نمایش های زراعتی و نمایش های مشابه
- روز های نمایشی (روز های ساحری) در مراکز تحقیقاتی یا زمین های قوریه داران
- اشتهرات در رادیو، تلویزیون و روزنامه ها
- روابط عامه، خبرنامه ها، مصاحبه ها و رسانه های دیگر
- اوراق معلوماتی (جنتری ها، پلان های نباتی، پیراهن، پیاله، قلم ... نشان دار و غیره)
- ورق شناسایی درختان

بعضی از این عناصر مختلف به هم آمیخته خواهد شد. اوراق معلوماتی و کتابک ها باید برای استفاده در نمایش های زراعتی و موقعیت عام دیگر تهیه گردد.

باید هر کدام از این اقدامات خیلی قبل از صورت واضح سنجدید شده و آماده گردند. به گونه مثال، اگر بخواهید تصویری از یک میوه را در یک ورق معلوماتی قرار دهید، باید تصویر را هنگامی که میوه مذکور موجود باشد اخذ نمایید. اگر بخواهید درختان دارای میوه را در گلدان ها در نمایش های زراعتی داشته باشید، باید درختان مذکور را در زمستان در گلدان قرار دهید.

هر فعالیت باید متوجه مخاطبان مورد نظر باشد و پاسخ کافی برای توجیه مصارف آن وجود داشته باشد. نمایش های زراعتی هزاران بازدید کننده را که هیچ زمینی برای احداث باع ندارند به خود جلب مینمایند. آنها هیچگاهی مشتری نخواهند بود، بنابرین هیچ نیازی به تهیه مقدار زیاد اوراق معلوماتی برای آنها نیست.

باید همیشه هزینه اشتهرات و تبلیغات سنجدید شود. روزنامه ها، تلویزیون و رادیو همیشه در تلاش اخبار جالب و برنامه های تعلیمی میباشند. معلومات زیادی را میتوان به حیث اخبار فراهم نمود و نتیجه آن تبلیغات رایگان میباشد.

شکل ۸: نمایش زراعتی کابل، ۱۳۸۱
(لورا امپورگیا)

۳. بخش بازار

مفکوره اساسی بخش بازار این است که مشتریان مختلف به انواع مختلف محصولات تقاضا دارند. واضح است که یک پرورش دهنده بادام به درختان بادام نیازمند است، و پرورش دهنده شفتالو به درختان شفتالو ضرورت دارد، ولی این موضوع تقسیم بازار نیست.

بخش های عده بازار در افغانستان را خردباران رسمی مانند پروژه های به مساعدت مالی نهاد های تمویل کننده، باغداران تجاری و افراد یا مشتریانی که برای باعچه خانگی کوچک شان یک یا دو درخت میخواهند تشکیل میدهد.

در انکشاف بازاریابی مدرن درختان مثمر در افغانستان هنوز زود است که بتوان به صورت واضح بخش های بازار را شرح نموده و گفت که تا چه حدی باید به آنها رسیدگی شود. با این حال، بعضی نظریاتی ارائه میگردد که قوریه داران میتوانند در مورد آنها فکر کنند.

۱-۳. بخش باغ های شهری

- در نهایت همه انواع میوه و مغزبایی که به فروش میرسند باید از درختان تصدیق شده، یعنی دارای ورق شناسایی، حاصل گردند. این اوراق شناسایی یا بسته بندی اضافی برای خریداران خانگی حاوی معلومات راجع به نوع و طرز پرورش درخت بوده و میتواند در آن یک تصویر رنگ میوه نیز گنجانیده شود.
- انواعی که به فروش میرسد باید در صورت امکان از انواع خودبارور باشند. همچنان ممکن برای پیوند دو نوع در یک درخت نیز بازار وجود داشته باشد، که باعث گرده افشاری و رنگ متفاوت و یا پختگی مختلف میوه میگردد.
- درختان باید به صورت جداگانه بسته بندی شده و در محلات مناسب به فروش برسند تا درختی را که مشتری میخرد به صورت مؤلفه غرس و پرورش گردد.
- در کشور های دیگر اکثر مشتریان میخواهند که نهال های درختان مثمر را در گلدان خریداری نمایند چون در هر وقت سال خریداری و غرس شده میتوانند. بعضی درختان مثمر مانند سیب در روی پایه های مادری کوتاه میتوانند در گلدان ها برای مشتریان دارای باعچه های کوچک پرورش داده شوند.
- بعضی مشتریان علاقمند خریداری درختان کلان تر که در یک چیله کوچک نصب شده در گلدان تربیبه گردیده اند میباشند. به گونه مثال، درخت شفناک را میتوان در یک چیله به صورت چتری مانند تربیبه نمود؛ تاک ها را نیز میتوان به همین گونه به فروش رسانید.

۲-۳. بخش باغ های تجاری

- همه درختان به زود ترین وقت ممکن تصدیق خواهند شد، ولی ورق شناسایی زدن خیلی ساده کافی میباشد. معلومات راجع به درخت به صورت جداگانه در اوراق معلوماتی یا کتاب های رهنما فراهم میگردد.
- وارایتی های گردد دهنده و انواع حاصله هی پی در پی مطابق به پلان پذیرفته شده با مشتری تا یک یا دو سال قبل از فروش به باغدار فراهم میگردد.
- درختان در بندل ها بسته بندی شده و به مشتری تحويل داده میشود و یا در یک تاریخ مورد توافق جمع آوری میگردد.

۳-۳. بخش خریداران رسمی

- نیازمندی به محصول مشابه به باغداران تجاری میباشد ولی احتمالاً حدود انواع و گونه ها و همچنان مقدار نهال ها بیشتر خواهد بود.
- ممکن به خدمات اضافی از قبیل بسته بندی، حمل و نقل، ادغام و نگهداری نیاز باشد.
- احتمالاً قرارداد ها و شرایط تادیه به وسیله خریدار وضع خواهد شد.
- ممکن فروشات به وسیله پاسخ به اشتهرات و به وسیله تأمین ارتباط با کارمندان کلیدی نهاد های از قبیل پروژه های دولتی، مؤسسات غیر دولتی و نهاد های تمویل کننده انجام شود.
- اشخاص متعدد با سوابق متفاوت (مثل مدیر، متخصص باغداری و حسابدار) میتوانند در تصمیمگیری خریداری سهیم باشند.

۴. پلانگزاری بازار

تقریباً همه کاروبار قوریه داری در افغانستان توسط یک شخص یا خانواده به پیش برد می‌شود. برای سازماندهی بازاریابی بر مبنای نظریاتی که در این کتاب رهنما پیشنهاد شده است هیچ کارمند متخصصی در آنها وجود ندارد. بنابرین باید قسمت عده تلاش‌ها برای بازاریابی عصری از جانب مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان ویا انجمن‌های محلی قوریه داران صورت گیرد.

باید به پلانگزاری بازار افراد مربوط به مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان رسیدگی نمایند. در حال حاضر دو کارمند پروژه انکشاف باغاری قسمت زیاد وقت خود را برای پیشتبانی از مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان در قسمت انکشاف تشکیلاتی و انکشاف قوریه‌های درختان مادری و باغ‌های نمایشی سپری مینمایند. اکنون که قسمت زیاد کار انکشافی تأسیس انجمن‌های محلی و احداث قوریه‌های درختان مادری تکمیل شده است، آنها میتوانند وقت بیشتری را در انکشاف پلان‌های بازاریابی سپری نمایند.

باید همه پلان‌ها مورد تائید هیئت مدیره مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان قرار گیرد. پلان‌های بازاریابی شامل پلان‌های ستراتیژیک و همچنان پلان‌های ترویجی سالانه این صنعت می‌باشد. تیم پروژه انکشاف باغاری نیز پلانگزاری میان مدت کمک خواهد نمود، گرچه این کار عمدتاً به سطح انجمن‌های محلی ویا قوریه داران انفرادی صورت خواهد گرفت. پیشتبانی پروژه انکشاف باغاری با گذشت زمان تغییر خواهد یافت و هنگام آغاز پروژه جدید در سال ۲۰۱۰ میلادی تدبیر جدیدی اتخاذ خواهد شد.

پلانگزاری ستراتیژیک یا درازمدت باید حد اکثر صرف سال یک مرتبه انجام شود. قوریه داران و رایتی‌ها و کلون‌های متعدد را برای قوریه‌های درختان مادری خود گرفته‌اند و این‌ها انواع عده برای تولید در ده سال آینده خواهند بود.

بنابرین پلانگزاری بازار عمدتاً با پلان ترویجی سالانه برای سال ۲۰۰۹ میلادی ارتباط دارد. به خاطر باشد که پروژه انکشاف باغاری تا اکنون در تولید درختان مثمر صنعت قوریه داری نیز ندخل نبوده است. پروژه انکشاف باغاری پیشتبانی را به ترویج درختان تصدیق شده موجود در بازار عمدتاً از آغاز سال ۲۰۱۲ میلادی (پایان سال ۱۳۹۰) محدود خواهد ساخت.

پروژه انکشاف باغاری با مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان برای محاسبه هزینه‌های تولید درختان تصدیق شده از کنگره‌های مختلف کار خواهد کرد در مورد قیمتگذاری مشوره داده بتواند. پروژه انکشاف باغاری تلاش‌های ترویجی را برای آگاه ساختن باغاردن انکشاف خواهد داد تا آنها درختان تصدیق شده را خریداری نمایند و به اعضای مؤسسه ملی قوریه داران کمک خواهد نمود تا کتابک‌های محصولات را برای جلب خریداران تهیه نمایند.

پروژه انکشاف باغاری در تلاش راه‌های برای اصلاح توزیع درختان است. ممکن نمایش‌های تخصصی دایر گردد که در آن قوریه داران با مشتریان احتمالی شان ملاقات نموده و فواید خریداری درختان تصدیق شده را توضیح دهد. هدف این خواهد بود که فرمایش‌ها قبل از فصل پیوند سال ۲۰۱۰ میلادی آغاز به رسیدن نمایند.

۵. پلانگزاری فروشات

بعضی قوریه داران راهبردهای مشخصی برای فصل فروشات دارند. آنها درختان شان را کشیده و به محلات کلیدی فروش نهال‌ها انتقال میدهند. بعضی قوریه داران حتی درختان همسایگان خود را خریداری ویا اجاره مینمایند، و از طرف آنها نیز به فروش میرسانند. در کابل، قوریه داران زمین خالی مقابل سیلوی مرکزی را برای فصل فروشات گرفته‌اند. بعضی قوریه داران از فواصل دوری مانند هرات یا جلال‌آباد به کابل می‌آیند.

با بازسازی شهر این محلات فروش تدریجاً اشغال می‌گردد. معیار درختان، به ویژه در رابطه با نام و رایتی‌ها، خیلی پایین است، و ریشه همه درختان بر هنله است که قبل از فروش خشک می‌گردد و بنابرین امکان رشد شان خیلی کم است.

این سیستم قرار دادن نهال ها در کنار جاده به امید فروش آنقدر خوب نیست. صرف نظر از فروشات مستقیم به باغداران بزرگ، صنعت قوریه داری باید از طریق مجرای تخصصی که میتواند درختان با کیفیت خوب را پیش از فصل فروش ترویج داده و نهال ها را با وضعیت خوب و یک اندازه تضمین کیفیت به فروش برساند به پیش برود.

انکشاف تدابیر کیفیت، احتمالاً نام های تجاری مربوط به یک سیستم کنترول کیفیت، به مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان متعلق خواهد بود. به این ترتیب قیمت فی نهال نیز باید افزایش یابد.

شکل ۱۰: نهال های پیوندی با کیفیت عالی آمده برای فروش
(ادی ورنون)

شکل ۹: فروش نهال های پیوندی در بازار

۶. انکشاف محصولات

اکثراً درک مفهوم محصول برای مردم مشکل است، ولی منحیت بخشی از طرز تفکر مفاهیم بازاریابی عصربی حایز اهمیت میباشد. ممکن قوریه دار فکر کند که یک درخت آلوی نوع فورموسای را به فروش میرساند، و این محصول مورد نظر است. به صورت دقیقتراً، باید محصول را یک درخت آلوی فورموسای تصدیق شده که به روی پایه مادری شفتالو رشد نموده است بدانیم که به صورت درست کشیده و بسته بندی شده و دارای ورق شناسایی است و در دروازه باغ تحويل داده میشود. عین درخت که در یک دوکان در کابل تحويل داده میشود یک محصول متفاوت است و هزینه های اضافی را با خود دارد. عین نوع آلو که روی مروپولان یا کدام پایه مادری دیگر رشد نموده است یک محصول متفاوت بوده و هنگامی که در ساحه کاشته شود کار آیی متفاوت داشته و هزینه آن نیز فرق دارد.

درخت میوه تصدیق شده که از یک نوع ثبت شده تولید میگردد از همه درختان میوه که در حال حاضر در افغانستان به فروش میرسد تقاضوت دارد. انکشاف این محصول مهمترین وظیفه صنعت قوریه داری در شرایط کنونی میباشد. هزینه تولید این محصول جدید بیشتر بوده و برای باغداران میوه ارزش بیشتری دارد (به بخش بعدی ملاحظه شود)، بنابرین باید قیمت بهتری برای آن تعیین گردد.

یکی از بزرگترین تغییرات در محصولات مورد استفاده انتقال از نهال پایه مادری به پایه مادری کلونی میباشد. پایه های مادری کلونی برای سبب قبلاً آزمایش شده است ولی با ناپایید شدن دانش، مهارت ها و مواد لازم در هنگام جنگ به باد فراموشی سپرده شد. پرورژه انکشاف باغداری میخواهد تا یک سلسله پایه های مادری را برای ورایتی های مختلف در آینده آزمایش نماید. از کار های که در کشور های دیگر انجام شده است بر می آید که باغداران میتوانند از این پایه های مادری مستقید گردد، ولی پرورژه انکشاف باغداری تدريجاً این پایه های مادری را قبل از تولید موردن آزمایش قرار داده و به نمایش خواهد گذاشت. از صنعت قوریه داری، از طریق مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان، دعوت به عمل می آید تا با پرورژه انکشاف باغداری در انکشاف پایه های مادری و دیگر انکشافات تخصصی سهم داشته باشند.

هندگامی که معلومات بیشتری در مورد انواع موجوده حاصل گردید، پروژه انکشاف با غداری انواع جدید را در هنگام نیاز به آنها معرفی خواهد کرد. صنعت قوریه داری مستفید شونده اصلی محصولاتی جدید برای فروش خواهد بود. اکثر انواع عصری بدون توافق روی تادیه حق الامتیاز برای هر درخت تولید شده همان نوع جدید توسط قوریه داران بین المللی عرضه خواهد شد. مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان مسؤولیت مذکوره روی چنین توافقنامه ها، جمع آوری حق المتبادر و تضمین این که هیچ کسی انواع مذکور را بدون اخذ جواز مربوطه تکثیر ننماید را به دوش دارد.

سیستم تولید و بازاریابی درختان مثمر تصدیق شده در مورد نباتات دیگر از قبیل زینتی، طبی و عطری و نهال های جنگلگات نیز میتواند قابل تطبیق باشد.

۷. فواید فروشات

چگونه درختان را به فروش میرسانید؟ و یا دقیقترا، چگونه درختان تصدیق شده انواع معلوم را به قیمت بلند تر برای تأمین هزینه های اضافی به فروش میرسانید؟

پاسخ آن از صحبت با مشتریان در مورد محصولات بیشتر، و یا کیفیت بهتر میوه، و یا مناسبتر بودن برای ذخیره و نگهداری دریافت شده میتواند. شما فواید خریداری محصول تان را به فروش میرسانید.

اکنون یک درخت تصدیق شده یک نوع و رایتی آشگار و یا کلون میتواند دقیقاً مانند یک درخت غیر تصدیق شده به نظر برسد. تقریباً ناممکن خواهد بود که کسی را در مقابل سیلوی مرکز (در محل فروش نهال ها) پیدا نمود که آماده پرداخت پول بیشتر برای درخت تصدیق شده تان در مقایسه با کدام درخت دیگر باشد. مشتری فقط بلند ترین و سالم ترین درخت و یا ارزانترین درخت را انتخاب مینماید.

یگانه راه کسب قیمت خوب برای یک درخت اصلاح شده قانع ساختن مشتری در مورد فوایدی میباشد که مشتری از آن به دست خواهد آورد. نهالشانی یک جریب زمین توسط نهال های عادی تصدیق ناشده به قیمت ۶۰ افغانی فی اصله نهال معادل 80×60 افغانی (۸۰ درخت فی جریب به فواصل ۵ متر در ۵ متر) مجموعاً ۴۸۰۰ افغانی فی جریب تمام میشود. هزینه درختان اصلاح شده با کیفیت عالی ۱۸۰ افغانی فی اصله نهال است که معادل ۱۴۴۰۰ افغانی فی جریب، یعنی ۹۶۰۰ افغانی بیشتر، میشود. همه مصارف دیگر، کود کیمیاولی، آماده ساختن زمین، کارگر، آبیاری، دواپاشی و غیره تفاوت ندارد. بادام حاصله از کلون های عالی ستار بایی به قیمت ۵۰۰ افغانی فی کیلوگرام میتواند به فروش برسد، در حالی که بادام های عادی خیرالدینی یا قمبری به قیمت کمتر از ۲۰۰۰ افغانی فی کیلوگرام به فروش میرسد. حتی با میزان محصولات ۱۰۰ کیلوگرام فی جریب بعد از دو یا سه سال، کلون های اصلاح شده ستار بایی میتواند بیش از سه چند سرمایه گزاری را تلافی نمایند.

این تنها یک محاسبه است، که فواید انواع اصلاح شده نهال های مختلف نشان داده می شود. این فواید باید در باغ های نمایشی و آزمایشی که توسط افراد با اعتبار انجام میشود نشان داده شود. خریداران نهال ها باید به فروشنده اعتماد داشته باشند، بنابرین لازم است تا نهاد تصدیق کننده درختان در مورد فواید تصدیق تبلیغاتی را سازماندهی نمایند.

همچنان باید تبلیغ راجع به فواید مذکور در نمایش های زراعی نیز در نظر باشد. قوریه داران باید درخت را با میوه ی که از آن حاصل میگردد نمایش دهد، نه تنها درخت خالی را. این میتواند به وسیله درختانی که در گلستان پرورش داده شده اند انجام گردد؛ و یا به وسیله پوستر ها و فلم های ویدیویی نمایش داده شود. نمونه های میوه جمع آوری شده از درختان بالغ عین کلون نیز مفید واقع میگردد.

یک عنصر عده کامیابی در فروشات کسب اعتماد مشتریان است. کسانی که باغ ها را نهالشانی میکنند برای بیست سال آینده سرمایه گزاری مینمایند و خیلی مهم است که آنها قوریه داران خود را بشناسند. شاید آنها شخصاً با قوریه دار معرفت نداشته باشند ولی میتوانند به انجمن قوریه داران که اعضای را که معیار ها را رعایت مینمایند اعتماد داشته باشند. این روندیست که برای چندین سال ادامه میباید.

برنامه انجمن	مواد آموزشی
اصلاح تولید درختان مثمر	مجموعه ۱ صنعت قوریه درختان مثمر رهنمای ۱، بخش ۴ انجمن قوریه درختان مثمر
تولید درختان مادری تولید پندک و قلمه های تصدیق شده	بازاریابی و ترویج پلانگزاری و هماهنگی تولید
تولید پایه های مادری تصدیق شده تولید نهال های پیوندی تصدیق شده خدمات پیوند	رهنمای ۲ قوریه درختان مادری رهنمای ۳ تولیدات قوریه درختان مثمر
انکشاف خدمات به مشتریان نقشه و خط اندازی باغ خدمات شاخه بری خدمات گرده افشاری خدمات تنظیم باغ و IPM (تنظیم همه جانبه آفات)	مجموعه ۲ رننمای تنظیم باغ های مثمر

ضمایم

ضمیمه ۱: مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان

اساسنامه

ماده اول : وضعیت حقوقی:

بخش الف ۱ - نام

نام این مؤسسه اتحادیه قوریه داران افغانستان است و مخفف آن (اقا) میباشد.

بخش الف ۲ - صلاحیت :

اقا یک نهاد مؤسس قانونی بوده و بر حسب اساسنامه خود دار نده حقوق و مکلفیت ها می باشد .

بخش الف ۳ - موقعیت :

مقر اصلی اقا در شهر کابل واقع بوده و نماینده گی های آن عندالموقع در ولایات کشور گشایش میابد .

بخش الف ۴ - زبان اساسنامه:

زبان اساسنامه اقا به السنه ملی دری و پشتو می باشد .

بخش الف ۵ - شخصیت حقوقی:

اقا یک نهاد خیریه و کمک کننده اجتماعی ، غیر دولتی ، غیر سیاسی و غیر انتفاعی میباشد و در اجرای وظایف و اهداف خویش قانون اساسی افغانستان و قانون (مؤسسات غیر دولتی NGOs) را رعایت نموده و متکی به این اساسنامه عمل مینماید .

بخش الف ۶ - ثبت :

اقا به عنوان یک شخصیت حکمی حقوقی در وزارت اقتصاد ثبت میگردد .

بخش الف ۷ - سال مالی:

سال مالی اقا، سال مالی افغانستان (حمل - اخیر حوت) میباشد .

بخش الف ۸ - نشان:

اقا دارای لوگو (نشان) و مهر ویژه است که از طرف هیأت مدیره تصویب شده و نزد رئیس هیأت عامل نگهداری می گردد .

اقا در روشنایی قانون اساسی افغانستان و قانون رسانه ها به منظور تبلیغ و تحقق اهداف خود، نشریه مستقل داشته و از سایر وسائل ارتباط جمعی عندالضرورت استفاده مینماید .

ماده دوم : اهداف و فعالیت ها:

بخش ب ۱ - اهداف عمومی:

اقا یک نهاد خیریه غیر دولتی بوده و در عرصه انکشاف قوریه داری، اصلاح انواع درختان و تاک ها، ترویج انواع جدید نهال های مثمر و غیر مثمر؛ تهیه لبراتوار؛ و معرفی نهال های مثمر و غیر مثمر؛ گل ها و سبزه های تزئینی، رهنماei طرق درست کنترول امراض و آفات ، ارائه خدمات گوناگون تехنیکی، رهنماei برای تولید و بازار یابی به انجمن های قوریه داران فعالیت مینماید .

بخش ب ۲ - اهداف جانبی یا فرعی:

غرض کمک لازم به انجمن های قوریه داران محلی در سراسر کشور اقا اهداف ذیل را تعقیب مینماید:

۱. ایجاد زمینه های نظری و عملی همکاری میان قوریه داران در سطح ملی؛
۲. مرتب ساختن و درست کردن روش های عمدۀ تجاری و اصلاحات ساختار انجمن های عضو؛
۳. ایجاد اصلاح در دسترسی به لوازم مورد نیاز قوریه داری از قبیل ماشین آلات ، وسایط؛ قرضه ها و بازار یابی؛
۴. انتشار معلومات مفید که وسیله آموزش انجمن های عضو و دسترسی آنان به تکالوژی پیشرفته ارزان شده و تولیدات و کیفیت را بالا برده و باعث درآمد بیشترگردد؛
۵. ارائه پشنهد ها و نظریات مفید در زمینه اندکشاف صنعت قوریه داری؛
۶. جمع آرزوی وارانه معلومات لازم به اعضاء در ارتباط قوریه داری؛ شناخت دقیق امراض و آفات و پیمانمودن طرق درست کنترول آنها و ارقام و آمار های لازم؛
۷. تلاش جهت معیاری ساختن صنعت قوریه داری؛
۸. جلب و جذب سرمایگذاری داخلی و خارجی و تدارک امکانات مالی و تخفیکی در ارتباط به اندکشاف صنعت قوریه داری؛
۹. حمایت از حقوق انجمن های عضو و دفاع از اعمالی که در راستای تحقق اهداف اقا به انجام میرسانند؛
۱۰. برداشت انواع مواد از مسیر اندکشاف قوریه داری و اعمال فشار لازم غرض ایجاد سهولت های بیشتر قانونی برای قوریه داران؛
۱۱. حمایت و ترویج معیار های بین المللی در صنعت قوریه داری.

بخش ب ۳ - خدمات:

اقا خدمات ذیل را انجام میدهد :

- ۱ - نشویق نمودن انجمن های عضو در تجارت تا مولدهای انواع مختلف نهال های مثمر و غیرمثمر را تربیه و تولید نمایند؛
- ۲ - بالا بردن ظرفیت رقابت در بازار آزاد؛
- ۳ - تهیه لابراتوار های مورد نیاز برای انجمن های عضو؛
- ۴ - کمک و همکاری با انجمن های عضو در دسترسی به انواع باکیفیت نهال های مثمر و غیر مثمر از منابع داخلی و خارجی به قیمت های ارزان و مناسب؛
- ۵ - تشخیص و رفع مشکلات و دیگر نیازمندی های انجمن ها، تا سطح زنده گی ایشان اصلاح یافته و عواید آنان ارتقا یابد؛
- ۶ - کمک و همکاری در اندکشاف و عملی نمودن تجارت و عملیات خوب صنعت قوریه داری غرض عرضه باکیفیت محصولات در بازار.

۳۴

ماده سوم : عضویت:

بخش ج ۱ - اعضاي واحد شرايط:

هر انجمن قوریه داری که در نزد دولت ثبت باشد می تواند عضویت اقا را حاصل نماید.

بخش ج ۲ - درخواست برای عضویت :

درخواست اقا در فorme مخصوص تحریر یافته و بعداً توسط هیأت مدیره اقا منظور میگردد. انجمن های عضو مکلف به رعایت اساسنامه و فیصله های اقا میباشند.

بخش ج ۳ - حقوق و مزايا :

همه انجمن های عضو از حقوق و مزايا اقا مطابق این اساسنامه مستفيد میگردد.

بخش ج ۴ - حق رأى دهی :

هر انجمن عضو حق يك رأى را در موضوعاتی که برای رأى دهی گذاشته میشود، دارد.

بخش ج ۵ - حق الشمول و حق العضویت :

- ۱- حق الشمول: هر انجمن عضو (به تعداد اعضا) فقط یک بار مکلف به پرداخت ( ) حق الشمول می باشد .
- ۲- حق العضویت : هر انجمن عضو (به تعداد اعضا) مکلف به پرداخت ( ) عضویت سالانه میباشد.

بخش ج ۶ - استعفا :

هر عضو انجمن از طریق سپردن ورق تحریری به دفتر رئیس هیأت عامل، میتواند استعفا بدده اما در ارتباط با مقررات و کارکردهای خویش (از دوران عضویت تا استعفا) نمیتواند خود را بری الذمه بداند و همچنان نسبت به مصارف تازه تأثیه شده ؛ این حق را ندارد که پول حق الشمول ، عضویت و یا اعانه خود را اعاده نماید.

بخش ج ۷ - سلب عضویت:

اول - هر انجمن عضو که حق العضویت را از تاریخ شمول تا دو ماه پرداخت نکند سلب عضویت گردیده و از تمام حقوق و مزایای اقا محروم می شود؛

دوم - هر گاه دو ثلث هیأت مدیره اقا عضویت یک انجمن عضو را فسخ نماید، عضو مذکوره از اقا اخراج می گردد. دلایل اخراج :

- ۱- انحراف از اساسنامه؛ لوایح و فیصله های اقا؛
- ۲- اقدامات ضد منافع اقا.

برای اعضای فوق الذکر قبل از سلب عضویت باید ۱۰ روز قبل اطلاع داده شود. عضو مذکور حق دارد که در برابر هیأت مدیره اقا از خود دفاع نماید. (باید قبل از تصمیم سلب عضویت با اعضای انجمن مربوط تماس گرفته شود)

سوم - عزل رئیس :

رئیس هیأت مدیره با فیصله دو ثلث هیأت مدیره از مقام خود عزل میگردد. دلایل عزل:

- ۱- انحراف از اساسنامه، لوایح، اسناد قانونی و فیصله های اقا؛
- ۲- اقدامات ضد منافع اقا.

به مقام مذکور قبل از عزل باید در روز قبل اطلاع داده شود. موصوف حق دارد در برابر هیأت مدیره اقا از خود دفاع نماید .

ماده چهارم : تشکیلات؛ وظایف و صلاحیت ها :

اقا دارای تشکیلات ذیل میباشد :

- ۱- مجمع عمومی
- ۲- هیأت مدیره
- ۳- هیأت عامل

بخش د ۱ - مجمع عمومی:

مجمع عمومی عالی ترین ارگان باصلاحیت اقا میباشد ؛

مجمع عمومی منتظر از _____ نماینده منتخب هیأت های مدیره انجمن های عضو میباشد .

بخش د ۲ - وظایف و صلاحیت های مجمع عمومی:

مجمع عمومی در موضوعات ذیل تصمیم اتخاذ مینماید :

- ۱- تعیین تعداد اعضای هیأت مدیره؛
- ۲- تصویب و تعديل اساسنامه؛
- ۳- ارانه رهنمود برای هیأت مدیره ؛
- ۴- رسیده گی به اموریکه از طرف هیأت مدیره ارجاع میگردد؛
- ۵- استماع گزارش هیأت مدیره و اتخاذ تصمیم در زمینه؛
- ۶- تصویب لوایح؛
- ۷- منظوری تأسیس و یا انحلال نماینده گی ولایتی و والسوالی.

بخش د ۳ - جلسات مجمع عمومی :

جلسات مجمع عمومی سال یک بار مطابق وقت و محل تعیین شده رئیس هیأت مدیره دایر میگردد.
جلسات فوق العاده مجمع عمومی به اساس پیشنهاد کتبی رئیس هیأت عامل و موافقت دو ثلث اعضاي هیأت مدیره یا به اساس درخواست کتبی یک ثلث اعضای مجمع عمومی دایر میگردد.
تصامیم ، تصاویب و اسناد قانونی به اکثر بیت ساده و در موضوعات فوق العاده با اکثریت دو ثلث آراء صورت میگیرد.

بخش د ۴ - دعوت برای مجالس مجمع عمومی :

- اعضای مجمع عمومی به طور کتبی دعوت میگردد .

- صدور دعوتنامه در جلسات عادی سه هفته قبل و جلسات فوق العاده یک هفته قبل صورت میگیرد.

ماده پنجم : هیأت مدیره :

بخش ج ۱ - تعداد هیأت مدیره :

- هیأت مدیره اقا مشکل از نماینده منتخب هیأت های مدیره انجمن های عضو میباشد؛
- اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال انتخاب می گردند و هیچ قید وجود ندارد که برای چند دوره متوالی مصدر خدمت شوند؛
- پست خالی عضو هیأت مدیره (در حالت استغفار، عزل و یا فوت) توسط انجمنی که فرد مطلوب مربوط آن است ذریعه انتخابات داخلی انجمن پر میگردد؛
- اعضای هیأت مدیره مستحق معاش نیستند، به استثنای سفریه و کرایه در مأموریت های محوله داخل و خارج کشور؛
- اعضای هیأت مدیره منتخب در اولین اجلاس خود رئیس، معاون، مسؤول دارا لانشأ و مسؤول مالی افرا انتخاب مینمایند؛
- هیأت مدیره مسؤول تطبیق و اجرای تصامیم مجمع عمومی بوده و در خلال دو اجلاس مجمع عمومی از اقا نماینده گی میکند؛
- در اجلاس هیأت مدیره رئیس هیأت عامل بدون داشتن حق رأی شرکت می نماید؛
- به منظور تدویر بهتر جلسات و تهیه اجندتا و مصوبات هیأت مدیره ، دارالانشا توظیف میگردد تا با همکاری هیأت عامل، وظایف محوله را به پیش برد؛
- در رأس دارالانشا رئیس دارالانشا، به انتخاب هیأت مدیره از جمع اعضای آن قرار دارد.

۳۶

بخش ج ۲ - وظایف و صلاحیت های هیأت مدیره :

هیأت مدیره مسؤولیت رهبری کلیه امور افرا دارا بوده ، مطابق احکام اساسنامه و تصاویب

جمع عمومی

فعالیت های ذیل را انجام میدهد:

۱. تهیه رهنمود غرض تحقق اهداف اساسنامه؛
۲. ارایه پیشنهاد تغییر و تعديل اساسنامه غرض غور و ارزیابی مجمع عمومی؛
۳. منظوری تشکیل و بودجه سالانه؛
۴. تعین معاشات رئیس هیأت عامل و مديران بخش ها و سایر کارمندان و مستخدمان و تعیین مبلغ حق الشمول و حق عضویت؛
۵. تحلیل وضع مالی اقا و ارائه گزارش در زمینه به مجمع عمومی؛
۶. ایجاد کمیته های تخصصی عندالضرورت؛
۷. تعین و برگزاری رئیس هیأت عامل؛
۸. منظوری استخدام متخصصان خارجی مورد نیاز اقا ، طبق پیشنهاد رئیس هیأت عامل؛
۹. تعین اندازه حق الزحمه بر مبنای پیشنهاد رئیس هیأت عامل؛
۱۰. بررسی اجرات کمیته های اختصاصی و گزارش آن به مجمع عمومی؛
۱۱. ایجاد مؤسسات تربیوی، مسلکی و فنی موقتی در چوکات اقا؛
۱۲. منظوری مكافات و مجازات کارمندان اقا طبق پیشنهاد رئیس هیأت عامل؛
۱۳. تنظیم اجندای جلسات مجمع عمومی؛
۱۴. منظوری تدویر کنفرانس ها و سیمینار ها برای نماینده گی های ولایتی و ولسوالی غرض رسیده گی به مشکلات و دسترسی به امکانات ؛

۱۵. غور و اتخاذ تصامیم در باره موضوعاتی که توسط نماینده گی های ولایتی یا ولسوالی پیشنهاد میگردد؛

۱۶. انتخاب مسؤول مالی اقا از جمع اعضای هیأت مدیره؛

۱۷. انجام سایر وظایف و صلاحیت ها طبق احکام اساسنامه.

بخش ج ۳ - مجلس هیأت مدیره :

- جلسات عادی هیأت مدیره حد اقل در هرسه ماه یکبار دایر میگردد. جلسات فوق العاده به پیشنهاد اکثریت اعضا و یا تقاضای کتبی رئیس هیأت مدیر میگردد. دعوتنامه کتبی برای تدویر جلسات عادی دو هفته قبل از جلسات فوق العاده یک هفته قبل ارسال میگردد.

- جلسات عادی هیأت مدیره با حضور اکثریت اعضا و جلسات فوق العاده با حضور دو ثلث اعضا دایر میگردد.

- در خلال دو جلسه هیأت مدیره، رئیس هیأت مدیره از اقا نماینده گی مینماید.

- در اجلاس هیأت مدیره رئیس هیأت عامل بدون داشتن حق رأی شرکت می نماید.

بخش ج ۴ - کمیته ها :

کمیته های اقا برای پیشبرد فعالیت های مورد نیاز در بخش های مختلف ایجاد میگردد. رئیس کمیته مربوط وقت و محل جلسه کمیته را تعیین میکند.

ماده ششم: هیأت عامل

بخش د ۱ - توظیف

- هیأت عامل اقا مشکل از رئیس و مدیران بخش ها میباشد که ضمن یک روند رقابتی با در نظر داشت شایستگی و اصل تخصص از میان درخواست دهنده گان توسط هیأت مدیره برگزیده میشوند ؟

- آنانی که شغل قوریه داری دارند برای عضویت هیأت عامل نامزد شده نمی توانند.

بخش د ۲ - انتخاب کارمندان

- تقرر کارمندان با پیشنهاد مدیر هر بخش و منظوری رئیس هیأت عامل صورت میگیرد؛

- تقرر مستخدمان و ملازمان با پیشنهاد مدیر اداری و منظوری رئیس هیأت عامل صورت میگیرد.

بخش د ۳ - صلاحیت های هیأت عامل:

۱- هیأت عامل ، صلاحیت اجرای روزمره اقا و مراقبت از آن را دارا بوده و از اجرای خود نزد هیأت مدیره مسؤول است؛

۲- هیأت عامل ، مسؤول اجرای تصامیم مجمع عمومی و هیأت مدیره است؛

۳- رئیس هیأت عامل ، گزارش فعالیت های هیأت عامل را ماهوار به هیأت مدیره ارائه میدارد؛

۴- هیأت عامل؛ تطبیق بودجه سالانه و اجرای مصارف را به عهده دارد؛

۵- رئیس هیأت عامل؛ تا ختم دوره کاری نمی تواند در سایر مراجع کار و فعالیت نماید؛

۶- هیأت عامل در اجرای روزمره خود تابع احکام اساسنامه ، فیصله ها و استناد قانونی اقا میباشد؛

۷- اعضای هیأت عامل در تصامیم انفرادی و در تصامیم جمیعی مشترکاً نزد هیأت مدیره مسؤول میباشند.

بخش د ۴ - قانونیت معاملات و اجرای رئیس هیأت عامل:

با پیشنهاد رئیس هیأت عامل و منظوری هیأت مدیره موارد ذیل معتبر است :

۱- انجام معاملاتی که به دارایی منقول و غیر منقول اقا مرتبط باشد؛

۲- قروض؛(بحث شود)

۳- اعطای و اکزاری اعتبارات مالی؛

۴- اقامه دعوی در محکم؛

۵- عقد همکاری با مؤسسات داخلی و خارجی.

بخش د ۵ - امتیازات هیأت عامل:
هیأت عامل در برابر انجام وظایف ، مستحق معاش و امتیازات مناسب میباشد.

ماده هفتم : امور مالی:

- بخش ح ۱ - اقا از منابع ذیل تمویل میگردد:
- ۱ - حق الشمول
  - ۲ حق العضویت؛
  - ۳ اعانه؛
  - ۴ حق الزحمه از انجام خدمات برای اعضاء؛
  - ۵ - دریافت کمک از تمویل کننده گان خارجی طرف تائید دولت.

بخش ح ۲ - بررسی امور مالی:

امور مالی اقا ، در صورت ضرورت توسط یک مؤسسه خصوصی بی طرف مطابق معیار های پذیرفته شده ؛ بررسی میگردد . توظیف چنین مؤسسه حسابی توسط هیأت مدیره صورت میگیرد.

بخش ح ۳ - امور حسابی:

- ۱ - امور_حسابی : اسناد و دفاتر حسابی اقا؛ مطابق معیار های پذیرفته شده داخلی و بین المللی اداره میگردد.
- ۲ - اداره حسابی برای امور و معاملات نقدی و جنسی اقا به پیشنهاد رئیس هیأت عامل و تصویب هیأت مدیره فعال میگردد.
- ۳ - رئیس هیأت عامل به حیث آمر اعطای مطابق صلاحیت ها و حدود مقید پولی عمل میکند.
- ۴ - برداشت و انتقال پول از حسابات بانکی به امضای رئیس هیأت عامل و مسؤول مالی اقا صورت میگیرد.

ماده هشتم :

احکام متفرقه :

- ۱ - بودجه اقا طبق اساسنامه تنها غرض پیشبرد فعالیت های برنامه ریزی شده؛ مصرف میشود و هیچ مقدار آن بین اعضاء تقسیم نمیگردد.
- ۲ - حالت انحلال اقا، با اکثریت دو ثلث اعضای مجمع عمومی صورت میگیرد و در مورد دارایی های اقا مطابق قانون مؤسسات غیر دولتی (NGOs) تصمیم اتخاذ میگردد.
- ۳ - همه تصامیم مجمع عمومی ، هیأت مدیره و هیأت عامل و کمیته های مربوط در دفتر مرکزی ثبت میگردد و در وقت ضرورت برای ارگانهای ذیربیط به طور تحریری نشر خواهد شد.
- ۴ - هر گاه اشخاص ، شرکت ها و مؤسسات علیه اقا عارض گردند ، نخست از طریق مذکوره و حل مسالمت آمیز اقدام صورت می گیرد والا از طریق میانجی گری و در غیر آن حالات ، موضوع به محکم فرستاده می شود.
- ۵ - رئیس هیأت عامل جرایم مشهودی را که در داخل اقارخ میدهد ، به مقامات ذیصلاح اطلاع میدهد.
- ۶ - هر نوع تغییر و تعديل در این اساسنامه ، به اطلاع مرجع ثبت کننده رسانیده میشود.
- ۷ - اوقات کار و رخصتی های کارمندان اداری و مستخدمین اقا مطابق قانون کار افغانستان میباشد.
- ۸ - این اساسنامه به داخل هشت ماده و فقرات خاص آن مؤرخ ۲۷ جولای ۲۰۰۹ به تصویب مجمع عمومی اتحادیه قوریه داران افغانستان رسید.

ضمیمه ۲: نمونه اساسنامه منظور شده انجمن

اساسنامه انجمن قوریه داران و لسوالی

فصل اول قواعد عمومی

ماده ۱: اساسات

این اساسنامه، بر مبنای ماده ۳۵ قانون اساسی افغانستان، برای تنظیم فعالیت های قوریه داران مستقل و لسوالی ( ) ولایت ( ) نافذ گردیده است.

ماده ۲: نام انجمن

نام این انجمن «انجمن قوریه داران ( )» است که در این اساسنامه به نام «انجمن» یاد میشود.

ماده ۳: نوع شخصیت

انجمن دارای شخصیت حقوقی یک نهاد غیر دولتی، غیر سیاسی، غیر انتفاعی و مستقل در نتیجه اتحاد داوطلبانه قوریه داران و لسوالی ( ) ایجاد گردیده و فعالیت های خود را مطابق به قواعد مندرج این اساسنامه به پیش میرد.

ماده ۴: مقر

مقر انجمن در لسوالی ( ) ولایت ( ) واقع است. شعبات آن در صورت لزوم میتواند در داخل و خارج کشور مطابق به احکام قانون تأسیس گردد.

ماده ۵: اهداف و مقاصد

انجمن اهداف و مقاصد ذیل را دارد:

۱. پشتیبانی از اعضاء
۲. نمایندگی از اعضاء در برابر افراد حقیقی و حقوقی (دولت و مردم)
۳. ارائه سفارش ها و نظریات لازم به ادارات مربوطه دولتی در مورد انکشاف صنعت قوریه داری
۴. حل مشکلات اعضا با نهاد های دولتی و دفاع از حقوق و فعالیت های آنها
۵. ایجاد همکاری و سهمگیری مؤثر بین اعضاء
۶. فراهم آوری تسهیلات لازم به اعضاء و ایجاد شرایط مناسب برای فعالیت های آنها
۷. ارائه پیشنهاد ها و نظریات لازم برای اصلاح و انکشاف اعضا
۸. ایجاد شرایط و وسائل لازم برای ارتقای سویه تехنیکی و علمی
۹. انجام تحقیقات و مطالعات در مورد صنعت قوریه داری
۱۰. بازاریابی برای محصولات اعضا و تهیه پلان ها به اساس آن
۱۱. جمع آوری و فراهم آوری معلومات لازم به اعضاء در مورد صنعت قوریه داری، بازار های داخلی و خارجی، امراض مربوط به قوریه ها، و دریافت راه های حفاظت و تداوی آنها، قوانین و مقررات مربوطه، ارقام و آمار لازم، و غیره
۱۲. تشویق، پیشنهاد و تدویر و رکشان ها، کورس های آموزشی، نمایش ها و جلسات برای انکشاف صنعت قوریه داری
۱۳. انجام تلاش ها برای معیاری ساختن صنعت قوریه داری
۱۴. اشتراک در برنامه های خدمات اجتماعی و حفاظت محیط زیست
۱۵. جلب سرمایه گذاری و تلاش برای منابع مالی و تکنیکی از داخل و خارج برای انکشاف صنعت قوریه داری.

فصل دوم عضویت و تشکیلات

ماده ۶: عضویت

۱. هر قوریه دارکه در صنعت قوریه داری فعالیت دارد میتواند عضویت انجمن را کسب نماید.
۲. عضویت در انجمن داوطلبانه میباشد و درخواست دهنده با تادیه حق العضویت سالانه و ارانه درخواستی کتبی و پذیرش این اساسنامه عضو این انجمن دانسته میشود. مبلغ حق العضویت به وسیله مجمع عمومی تعیین میگردد.
۳. اعضا به وسیله هیئت مدیره پذیرفته میشوند.
۴. هر عضو در مجمع عمومی یک رای حق دارد.
۵. هر عضو حق انتخاب شدن و انتخاب نمودن شخص دیگری را در داخل انجمن دارد.
۶. در صورتی که یک عضو وفات نماید و یا از عضویت استغفا دهد، و یا مرتكب جرایم گردد و یا از قواعد این اساسنامه تخطی نماید عضویت خود را در انجمن از دست میدهد.
۷. تصمیم فسخ عضویت به وسیله هیئت مدیره اتخاذ میگردد و مکتوب انفکاک فوراً به عضو و یا اعضای خانواده وی سپرده میشود.
۸. اگر یک عضو با تصمیم انفکاک تقاضت نداشته باشد، میتواند در خلال سی روز از تاریخ اطلاعیه به مجمع عمومی مراجعه نماید. فیصله مجمع عمومی در این رابطه فیصله نهایی میباشد.

ماده ۷: ساختار تشکیلاتی

ساختار تشکیلاتی انجمن قرار ذیل است:

۱. مجمع عمومی
۲. هیئت مدیره
۳. هیئت اجرائیه

ماده ۸: مجمع عمومی

۱. مجمع عمومی عالی ترین نهاد تصمیم گیرنده است که مشکل از همه اعضا میباشد.
۲. جلسات عادی مجمع عمومی سال یک بار در ربع نخست سال مالی برگزار میشود. جلسات فوق العاده نظر به تقاضای ۱۰٪ اعضا و پذیرش ۲۰٪ یا با پیشنهاد دو ثلث هیئت مدیره برگزار میشود.
۳. در نخستین جلسه مجمع عمومی رئیس و منشی برای اداره جلسات انتخاب میگردد. رئیس میتواند خود را به حیث عضو هیئت مدیره و یا رئیس این هیئت نامزد نماید.
۴. در جلسات مجمع عمومی ۱۵۰+ فیصد نصاب را تشکیل میدهد.
۵. فیصله های مجمع عمومی به وسیله رای اکثریت (پنجاه+یک) به عمل می آید. اگر تساوی رای ها واقع گردد، جانبی که رئیس به آن رای داده است معتبر دانسته میشود.
۶. در مجمع عمومی رای گیری به صورت آشکار میباشد مگر این که به تقاضای یک سوم اعضای حاضر و فیصله اکثریت رای گیری سری یا آشکار صورت گیرد.

۴۰

ماده ۹: مکلفیت ها و صلاحیت های مجمع عمومی

صلاحیت ها و مکلفیت های مجمع عمومی قرار ذیل اند:

۱. نیل به اهداف این اساسنامه
۲. انتخاب و عزل هیئت مدیره
۳. سمت دهی هیئت مدیره در انجام وظایف آن
۴. منظوری و تعدل اساسنامه انجمن
۵. تعیین مبلغ حق العضویت و حق الخدمات

۶. منظوری پلان کاری، بودجه سال آینده و مقررات دیگر
۷. استماع گزارش هیئت مدیره، بررسی و اتخاذ تصامیم در مورد مسائلی که به وسیله هیئت مدیره پیشنهاد گردیده است
۸. منظوری طرز العمل ها و مشخصات اجرایی هیئت مدیره انجمن
۹. فیصله راجع به انحلال، ادغام یا تشریک انجمن
۱۰. فیصله راجع به عضویت انجمن در مؤسسات دیگر
۱۱. منظوری ایجاد کمیته های فوق العاده مؤقتی در هنگام لزوم و به پیشنهاد هیئت مدیره، و بررسی دستاوردهای آنها
۱۲. رئیس اجرایی عضو هیئت بوده ولی حق رای ندارد
۱۳. اتخاذ تصمیم راجع به مسائل دیگر مندرج در آجندای انجمن

ماده ۱۰: هیئت مدیره

۱. در مجمع عمومی به صورت سری، آزاد و مستقیم هفت نفر از بین اعضای خود برای ایجاد هیئت مدیره انجمن برای مدت دو سال انتخاب میگردد. رئیس هیئت مدیره از بین هفت نفر برنده مذکور از طریق رای گیری جدگانه به وسیله مجمع عمومی انتخاب میگردد.
۲. انتخابات جدید اعضای هیئت مدیره میتواند تنها برای بار دوم صورت گیرد.
۳. جلسات هیئت مدیره به صورت عادی دو ماه یک بار دایر میگردد، و جلسات فوق العاده هیئت مدیره به پیشنهاد اکثریت اعضاء و رئیس و همچنان به وسیله فرستادن نامه به رئیس اجرائیه میتواند دایر گردد. دعوت نامه ها همراه با آجندای جلسات عادی جهت اشتراک یک هفته قبل به اعضاء فرستاده میشود، و دعوت نامه ها با آجندای جلسات فوق العاده سه روز قبل از جلسه توسط رئیس اجرایی فرستاده میشود.
۴. نصاب هیئت مدیره با اشتراک اکثریت اعضای آن تکمیل میگردد.
۵. تصامیم هیئت مدیره به وسیله اکثریت آراء اتخاذ میگردد. در صورت وقوع تساوی آراء جانبی که به آن رئیس رای داده است معتبر دانسته میشود.
۶. اگر رئیس به علت معاذیری نتواند در جلسات اشتراک نماید، یکی از اعضاء به حیث سرپرست تعیین میگردد.
۷. رئیس از انجمن در برایر افراد حقیقی و میانجی نمایندگی میکند.
۸. رئیس و دیگر اعضای هیئت مدیره وظایف شان را به صورت داوطلبانه انجام میدهند، ولی مصارف سفر های کاری داخلی و خارجی آنها به وسیله انجمن پرداخت میشود.
۹. هیئت مدیره در برابر مجمع عمومی مسؤولیت دستاوردهای خود را دارد.

ماده ۱۱: وظایف و صلاحیت های هیئت مدیره

هیئت مدیره وظایف و صلاحیت های ذیل را دارد:

۱. تطبیق فیصله های مجمع عمومی
۲. هدایت دادن به هیئت اجرائیه برای پیشبرد امور انجمن
۳. طرح و مطالعه بودجه و پلان کاری سال آینده، و ارائه آن به مجمع عمومی
۴. مطالعه بیلانس و ارائه آن به مجمع عمومی
۵. نظرارت از استفاده بودجه، امور مالی و حسابداری انجمن
۶. تعیین رئیس اجرایی انجمن
۷. منظوری استخدام و انفکاک کارمندان هیئت اجرائیه
۸. استماع گزارش، مشوره و پیشنهاد های هیئت اجرائیه و اتخاذ تصامیم در این رابطه
۹. تهیه و پیشنهاد آجندای جلسات مجمع عمومی
۱۰. تحریر گزارش های مربوط به دستاوردهای انجمن و ارائه آنها به جلسات عادی مجمع عمومی
۱۱. منظوری و انفکاک عضویت اعضاء از انجمن
۱۲. پیشنهاد مبلغ حق العضویت و حق الخدمات به مجمع عمومی
۱۳. رسیدگی به شکایات
۱۴. بررسی و فیصله راجع به گزارش های هیئت اجرائیه یا کمیته های فوق العاده مؤقتی
۱۵. تعیین معاشات و امتیازات برای هیئت اجرائیه و دیگر کارمندان انجمن که به وسیله رئیس اجرایی تعیین گردیده اند

۱۶. اجرای وظایف و صلاحیت های دیگر که در مجمع عمومی مشخص نگردیده است، مطابق به قواعد این اساسنامه.

ماده ۱۲: هیئت اجرائیه

۱. هیئت اجرائیه دارای یک رئیس اجرائیه، یک خزانه دار، و یک منشی، و مدیران دیگر بخش های ویژه در صورت لزوم، میباشد.
۲. رئیس اجرائیه به وسیله هیئت مدیره از بین درخواست دهنده‌گان از طریق روند رقابتی و در نظر گرفتن شرایط لازم انتخاب میگردد. باقی اعضای هیئت اجرائیه به وسیله هیئت مدیره به پیشنهاد رئیس اجرائیه از طریق روند مشابه و مطابق به قرارداد استخدام میگردد.
۳. اعضای هیئت اجرائیه به صورت انفرادی مسؤولیت تصامیم انفرادی و به صورت مجموعی مسؤولیت تصامیم مجموعی را به عهده دارند.
۴. به اعضای هیئت اجرایی مطابق به قرارداد معاش و امتیازات داده میشود.

ماده ۱۳: وظایف و صلاحیت های هیئت اجرایی

۱. تطبیق و انجام اهداف انجمن
۲. انجام امور روزمره انجمن و تطبیق فیصله های مجمع عمومی و هیئت مدیره
۳. نمایندگی از انجمن در برابر ادارات دولتی، افراد و مؤسسات دیگر طبق توافق هیئت مدیره
۴. ارسال و دریافت مکاتب و نامه های اداری انجمن
۵. ارائه پیشنهاد و مشوره به هیئت مدیره برای اصلاح فعالیت های انجمن
۶. تهیه پیشنویس و شرح مقررات اجرایی هیئت اجرائیه و کمیته های فوق العاده مؤقتی به هیئت مدیره
۷. تهیه آجندای جلسات هیئت مدیره و تدویر جلسات آن
۸. ارائه گزارش دستاوردهای آن به هیئت مدیره
۹. انجام وظایف دیگری که به وسیله هیئت مدیره به آن سپرده میشود

فصل سوم قواعد نهایی

ماده ۱۴: منابع عواید انجمن

انجمن به وسیله منابع ذیل تمویل میگردد:

۱. حق العضویت
۲. حق الخدمات
۳. اعانه و کمک مردم و مؤسسات

۴۲

ماده ۱۵: امور مالی

۱. امور مالی و حسابی انجمن به صورت نقد و جنس مطابق به سیستم معمول و جاری در کشور به صورت شفاف تنظیم میگردد.
۲. سال مالی انجمن سال شمسی میباشد.

ماده ۱۶: تعديل اساسنامه

این اساسنامه نظر به پیشنهاد ده فیصد (۱۰٪) اعضای مجمع عمومی و منظوری اکثریت دو سوم اعضای آن در یک جلسه عادی تعديل میگردد.

ماده ۱۷: انحلال، ادغام و تشریک انجمن

۱. مجمع عمومی، بر مبنای مجموع رای های اکثریت سه چهارم اعضای آن میتواند در مورد انحلال، ادغام و تشریک انجمن فیصله به عمل آورد.
۲. اگر در مورد فقره اول این ماده فیصله مثبت به عمل آید، مجمع عمومی یک کمیسیون را برای تصفیه حسابات انجمن موظف خواهد نمود. بدون انحلال، دارایی ها و ملکیت های انجمن به مؤسسه ادغام شده یا تشریک شده منتقل میگردد. ولی در صورت انحلال، دارایی ها و ملکیت های انجمن به یک مؤسسه دیگر که اهداف مشابهی داشته باشد منتقل میگردد. در صورتی که چنین مؤسسه‌ی وجود نداشته باشد، دارایی ها و ملکیت های مذکور نظر به صلاحیت مجمع عمومی برای ایجاد یک نهاد خدمات اجتماعی به مصرف میرسد.

ماده ۱۸: نشان و مهر انجمن

انجمن یک نشان و پرده دارد که به وسیله مجمع عمومی منظور میگردد و مهر آن در دفتر رئیس اجرائیه نظر به توافق هیئت مدیره نگهداری میگردد.

ماده ۱۹: منظوری اساسنامه

بیشنویس این اساسنامه در سه فصل و نزد هم ماده توسط هیئت بنیانگذاران انجمن که متشکل از ۱۵ نفر بوده تپیه و به وسیله مجمع عمومی قوریه داران منظور گردیده و بعد از ثبت آن به نشر خواهد رسید.

نام و امضای اعضای هیئت مدیره:

شماره	نام	موقع	امضاء
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			

ضمیمه ۳: سیستم تصدیق درختان مثمر مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان

مقدمه

قوریه داران میتوانند امور قوریه داری خود را با کمک به مشتریان شان، یعنی باغداران، برای احداث باغ های پر منفعت تر اصلاح بخشنند. باغداران میتوانند منفعت باغ های شان را قرار ذیل افزایش دهند:

- افزایش محصولات باغ، به ویژه در سال های نخست احداث باغ.
- پرورش انواعی که زود تر یا دیر تر از فصل اصلی عرضه پخته میشوند، تا قیمت بلند تری از آنها حاصل گردد.
- پرورش انواعی که میوه های با مشخصات ویژه حاصل میدهند و مشتریان برای خرید آنها حاضر به پرداخت پول بیشتر اند. این مشخصات میتوانند با رنگ، اندازه، ذایقه، بوی، ساختمان، شکل، نداشتن خسته، آسانی در پوست کردن، ضخامت پوست و غیره ارتباط داشته باشند.
- پرورش انواعی که دارای مشخصات مورد پسند تجار است به گونه مثال مدت طولانی نگهداری و مقاوم بودن در برابر بی احتیاطی در هنگام انتقال.
- پرورش انواعی که تولید شان هزینه کمتر داشته باشد؛ به گونه مثال انواعی که در برابر آفات و امراض کمتر آسیبپذیر باشند و بنابرین متholm صنایعات کمتر گردیده و به تدبیر کنترولی کمتری نیاز داشته باشند؛ و یا انواعی که درختان قد پست تولید مینمایند و برای اداره آنها به کارگر کمتری نیاز باشند.

برای نیل به مقاصد فوق، لازم است تا نهال های پیوندی با کیفیت درختان مثمر غرس گرددند. این به قوریه داران فرصت افزایش مفاد شان را با عرضه نهال های با مشخصات ذیل به باغداران فراهم میسازد:

- نهال ها به اساس نیازمندی های باغداران، تجار و مشتریان که با انواع مناسب پیوند شوند
- نوع مطابق اصل
- عاری از آفات و امراض مضره
- رویانیدن به روی پایه مادری مناسب
- رویانیدن به طریقه درست

۴۵

در ماه های فیروزی/مارج سال ۲۰۰۹ میلادی (دلو/حوت ۱۳۸۷) پژوهه اکشاف باغداری بیش از ۱۰۰۰۰ اصله نهال پیوندی ثبت شده مادری بهترین کلون های میوه های خسته سنگی (بادام، زردالو، شفتالو و آلو) در افغانستان را به ۲۶ قوریه درختان مادری عرضه نمود. این قوریه های درختان مادری متعلق به ۲۲ انجمن قوریه داران که عضویت مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان را دارند میباشند. اعضاء و مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان توافق نموده اند تا یک سیستم تصدیق داوطلبانه را که پژوهه اکشاف باغداری به امید سیستم تصدیق قانونی که در زمان مناسب نافذ خواهد شد و ایجاد خواهد نمود، اجرا نمایند.

احداث قوریه های درختان مادری یک گام بزرگ در راستای اکشاف یک طرح ملی تصدیق درختان مثمر است تا مواد کشت با کیفیت عالی در دسترس باغداران افغانستان قرار گیرد. در سال ۲۰۱۰ میلادی از درختان مادری برای تولید پیوند با کیفیت عالی استفاده به عمل خواهد آمد. این مواد بعد از تائید بازارسان ذیصلاح میتوانند برای تصدیق معرفی گردیده و برای تولید نهال های تصدیق شده که در اوایل سال ۲۰۱۲ در دسترس صنعت میوه قرار خواهد گرفت به کار بروند (هرچند فرمایش های پیشکی میتواند قبل از این زمان گرفته شود).

در این سند یک طرح مؤقتی تصدیق درختان مثمر که اساس ثبت قوریه ها و درختان مادری و تصدیق نهال های که از آنها تولید میگردد را تشکیل میدهد ارائه گردیده است. ثبت و بازرسی قوریه های درختان مادری و درختان مادری آنها از ماه مارچ ۲۰۰۹ میلادی آغاز میشود. بعد از سال ۲۰۱۰ قوریه های تولید کننده نهال های با استفاده از پیوند تصدیق شده از قوریه های درختان مادری نیز ثبت خواهد شد تا نهال ها بتوانند شامل سیستم تصدیق گرددند.

این سیستم تصدیق در نهایت در پاسخ به انکشافات صنعت میوه تکامل خواهد یافت. به گونه مثال، در ماه اپریل سال ۲۰۰۹ میلادی بنیاد آفاخان تحت سرپرستی پروژه انکشاف باگداری روند تولید درختان بنیادی شاخص ویروس را آغاز خواهد نمود که بالاخره منتج به این میگردد که درختان مادری شاخص ویروس در دسترس قوریه های درختان مادری قرار گیرد. این درختان مادری شاخص ویروس به فوائل دور نظر به آنچه در این سند مشخص شده است جهت کاهش خطر ملوث شدن با ویروس نیاز دارند. معیار های دیگر نیز در مورد تخم در درختان، پایه های مادری، فرنگ و دیگر مواد برای کشت کردن معرفی خواهد گردید.

بالاخره نقش پیشگامانه پروژه انکشاف باگداری در پیشبرد این سیستم تصدیق به نهاد های مسؤول واکرار خواهد شد.

۱. تعریفات

- (ا) «گشته» یعنی نوع بهتر نهالی که درخواست برای ثبت یا تصدیق تقاضوت داشته باشد.
- (ب) «قوریه ثبت شده» قوریه‌ی است که برای ثبت شدن در خواستی داده و شماره ثبت و یا کود قوریه را دریافت نموده است.
- (ج) «مواد» به درختان و مواد کشت کردن از قبیل درختان مادری، درختان تخمی، تخم ها، پایه های مادری، پیوند، قلمه ها و غیره اطلاق میگردد.
- (د) «درخت بنیادی» یعنی درختی که توسط پروژه انکشاف باگداری مراقبت گردیده و منبع اصلی مواد تکثیر را تشکیل میدهد.
- (ه) «درخت مادری» یعنی درختی که باید به وسیله یک قوریه درختان مادری درخواست دهنده منحیث منبع پیوند تصدیق شده برای پرورش نهال های پیوندی تصدیق شده پرورش داده میشود.
- (و) «قوریه درختان مادری» یک قوریه خصوصی است که درختان مادری ثبت شده را پرورش میدهد.
- (ز) «نهال های پیوندی تصدیق شده» یعنی درختان جوان که از درختان مادری ثبت شده و تصدیق شده مطابق به شرایط این ماده تکثیر شده باشد.
- (ح) «ملوث با ویروس» یعنی ملوث شده با یک ویروس و یا دارای علایم و یا مشخصات یک مرض ویروسی.
- (ط) «نهال شاخص ویروس» نهالی است که با استفاده از نباتات شاخص و یا کدام طرز العمل معیاری دیگر برای دریافت انتان ویروسی شاخص باشد.
- (ی) «گیاه شاخص» یک نبات چوبی یا خشکی است که برای دریافت ویروس به کار میرود.
- (ک) «فرنگ» عبارت از غرس درختان ثبت شده تکثیر شده از کلون ها است که منحصراً برای تولید پایه های مادری با تکثیر غیر زوجی به کار میرند.
- (ل) «نوع مطابق اصل» یعنی نهالی که از لحاظ ارثی مانند کلون های مندرج در درخواست برای ثبت یا تصدیق باشد.

۲. معرفی سیستم تصدیق درختان مثمر مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان

• مقصود

هدف از سیستم تصدیق درختان مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان (سیستم) فراهم آوری نهال های نوع مطابق اصل درختان مثمر که سلامت و بهداشت آنها ثبیت باشد به باگداران است.

چگونه این طرح عمل میکند؟

باید نسل مواد نباتی که داخل این سیستم میگردد معلوم باشد. همه مواد باید تحت شرایط خاص در خصوص محل و دور از نباتات دیگر پرورش داده شود. در جریان فصل نموی نهال حد اقل یک مرتبه توسط بازرسان ذیصلاح بازرگانی میگردد. ارزیابی ها معمولاً به علت فقدان تسهیلات لابراتواری به طور بسری صورت میگیرد.

مواد درجه اعلی تحت شرایط خیلی جدی تولید میگردد. بعداً به یک یا چند درجه تکثیر میگردد تا در دسترس باگداران تجاری قرار گیرند.

• تصدیق

اگر نباتات برای تصدیق داخل گردند و بعد از یک یا چند بازرسی معلوم گردد که همه شرایط لازم را دارند، یک تصدیق نامه شماره دار صادر میگردد. مدت اعتبار تصدیق نامه مشخص خواهد بود.

خریداری مواد تصدیق شده چه مفاد دارد؟

مواد تصدیق شده توسط این طرح با یک تصدیق نامه (ورق شناسایی تصدیق) صادر میشود که وضعیت صحی و درست بودن نوع آن را تائید میدارد. پروژه انکشاف باگداری نمیتواند تضمین نماید که هر نهال تصدیق شده توسط این طرح کاملاً عاری از آفات و امراض باشد - هیچ سیستم تصدیق عملی و اقتصادی این کار را انجام داده نمیتواند. با این حال، نهال های تصدیق شده تحت شرایط جدی پرورش میگردد که در مورد صحتمند بودن نهال اطمینان قابل ملاحظه میدهد.

۳. شرایط ثبت و تصدیق

• عمومیات

قوریه دارانی که بخواهند در این طرح سهم داشته باشند باید عضو یک انجمن قوریه داران که رسماً به ثبت رسیده است باشند، و انجمن قوریه داران باید عضویت مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان را داشته باشد. قوریه دار باید یک قورمه درخواستی (به ضمیمه ۳ ملاحظه شود) را برای ثبت قوریه ارائه نماید.

بعد از دریافت تصدیق نامه ثبت قوریه (ضمیمه ۵)، باید درخواستی شمول نهال ها یا مواد نهالشانی قوریه خود را در این طرح (ضمیمه ۶) ارائه نماید. لازم نیست که همه مواد نهالشانی قوریه برای تصدیق شامل گردد، ولی باید همه مواد شامل شده مطابق با معیار های طرح بوده و کاملاً از موادی که در طرح شامل نشده اند قابل تشخیص باشند.

هنگامی که پروژه انکشاف باگداری فورمه درخواستی امضا شده را دریافت نمود، هیچکدام از اشتراک کنندگان اجازه ندارند که تا پایان سال از آن صرفنظر نمایند. فراتر از شرایط این طرح (به متن رفع مسؤولیت در بخش ۶ ملاحظه شود) هیچگونه تضمین یا تعهد در قسمت ثبت قوریه یا تصدیق درختان مثمر بر پروژه انکشاف باگداری یا کارمندان آن عاید نمیگردد.

مسؤولیت درخواست دهنده

قوریه دار درخواست دهنده، مشروط بر منظوری پروژه انکشاف باگداری، مسؤول انتخاب موقعیت و مراقبت درست از نهال های ثبت شده که تحت شرایط این طرح پرورش میگردد خواهد بود. درخواست دهنده مسؤولیت مراقبت و حفظ شناخت درختان مثمر شامل در این طرح را به ترتیبی که مورد تائید پروژه انکشاف باگداری باشد، به عهده دارد.

معیار های درختان مادری

(آ) هرموقعیت غرس کردن باید مورد تائید پروژه انکشاف باگداری بوده و درساحه مناسب برای رشد سالم و حداقل خطرات انتشار آفات و امراض ساری قرار داشته باشد.

(ب) آب برای آبیاری باید ملوث نباشد (نایاب از آبی که دوباره جریان نموده است استفاده شود مگر این که به قدر کافی پاک و ضدغونی شده باشد). از ساحتی که در آن آب قوریه ها و باغ های دیگر می آید اجتناب به عمل آید.

(ج) برای کاهش خطر امراضی که از خاک انتقال مینماید، باید در محصولات قبلی درختان مثمر عین جنس شامل نبوده باشد.

- (د) نباتاتی که در طرح شامل میگردد باید در شرایط خوب پرورش گردد و آفات به صورت درست کنترول شوند. احتیاط های لازم در قسمت زرع، آبیاری و کار های دیگر زراعتی جهت جلوگیری از انتشار امراض اتخاذ گردد.
- (ه) مواد و ابزار باید ضد عفونی گردند و تنها برای نهال های مورد نظر به کار روند. قیچی باید بعداز شاخه بری هر کلون ضد عفونی گردد.
- (و) نباید انواع گشته وجود داشته باشد (اگر انواع گشته به نظر رسید باید دور ساخته شود)
- (ز) درختان مادری باید از کلون های ثبت شده که نزد پروژه اکشاف باگداری و یا منابع دیگر مورد تائید پروژه اکشاف باگداری نگهداری میشود منشاء گرفته باشد.
- (ح) یک درخت مادری نباید در حدود ۵ متر از نهال های عین جنس ثبت ناشده قرار گیرد. در یک بلاک ثبت شده درختان مادری تنها درختان ثبت شده اجازه دارند. درختان مادری ثبت شده تا زمانی که درست بودن و اصلی بودن نوع آن مشخص نشده باشد برای تکثیر مورد استفاده قرار نگیرند.
- (ط) باید بین نهال های مادری کلون های مختلف در عین قطار یک درخت فاصله باشد (یعنی اگر درختان به فاصله ۱,۲ متر از هم قرار دارند، آنگاه باید این فاصله ۴,۴ متر باشد).
- (ی) باید در آغاز هر نوع / کلون درختان مادری یک علامه قرار داده شود که در آن شماره قطار و شماره کلون نشان داده شود. علایم باید در آغاز هر قطار جدید نیز نصب گردد.
- (ک) هر درخت مادری باید یک شماره دائمی داشته باشد. باید درختان افغانستان - پروژه اکشاف باگداری (مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان) باشد ورق شناسایی زده شود.
- (ل) همه درختان مادری باید در یک نقشه ساده ثبت گردد که در آن هویت و موقعیت آنها بر حسب شماره قطار و موقعیت نسبی در بین قطار ها نظر به هویت و موقعیت اصلی در قوریه نشان داده میشود.
- (م) درختان مادری باید طوری عرس و مراقبت گردد که مسافه کافی بین شاخچه های کلون های مختلف وجود داشته و شاخچه های کلون های مختلف بالای همیگر قرار نگیرند.
- (ن) در حدود یک متری درختان مادری هیچگونه گیاهان هرزه وجود نداشته و یا نباتات وسطی کشت نشده باشند. زمین بلاک درختان مادری و به مسافه ۵ متری دور ادور آن باید یا پاک نگهداشته شود و یا دارای یک پوشش مورد تائید و کنترول شده باشد.
- (س) برای اطمینان از این که بازرسی های لازم به وسیله این طرح به صورت درست انجام شده و معلومات کاری دقیق در مورد فعالیت های ساحلی فراهم گردد، قوریه داران پروژه اکشاف باگداری را پیش از پیش در مورد کشیدن نهال های که در طرح شامل گردیده اند آگاه سازند تا قبل از انجام کار تائیدی داده شده بتوانند.
- (ع) بالای درختان مادری تصدیق شده نباید هیچگونه پندک، شاخچه و اسکنه پیوند صورت گیرد.
- (ف) شگوفه ها باید قبل از این که باز گرددند دور ساخته شوند.
- معیار های درختان (نهال های مثمر) پیوندی تصدیق شده**
- (آ) هر موقعیت کشت کردن باید مورد تائید پروژه اکشاف باگداری بوده و در ساحه مناسب برای رشد سالم و حداقل خطرات انتشار آفات و امراض ساری قرار داشته باشد.
- (ب) آب برای آبیاری باید ملوث نباشد (نباید از آبی که دوباره جریان نموده است استفاده شود مگر این که به قدر کافی پاک و ضد عفونی شده باشد). از ساحتی که در آن آب قوریه ها و باغ های دیگر می آید اجتناب به عمل آید.
- (ج) برای کاهش خطر امراضی که از خاک انتقال مینماید، باید در محصولات قبلی درختان مثمر عین جنس شامل نبوده باشد.

- (د) نهال های که در طرح شامل میگردد باید در شرایط خوب پرورش گردد و آفات به صورت درست کنترول شوند. احتیاط های لازم در قسمت زرع، آبیاری و کار های دیگر زراعتی جهت جلوگیری از انتشار امراض اتخاذ گردد.
- (ه) مواد واپزار باید ضد عفونی گردنده تنها برای درختان مورد نظر به کار روند. قیچی باید بعد از شاخه بری هر کلون ضد عفونی گردد.
- (و) نباید انواع گشته وجود داشته باشد (اگر انواع گشته به نظر رسید باید دور ساخته شود)
- (ز) نهال های ثبت شده باید به فاصله کافی غرس گرند تا هویت شان حفظ گردد. باید بین نهال های کلون های مختلف در عین قطرار یک مسافت مشخص (حداقل ۸۰ سانتی متر) وجود داشته باشد.
- (ح) همه نهال های پیوندی تصدیق شده به حیث منابع پیوند و پایه مادری انتخاب خواهند شد.
- (ط) پایه های مادری دوباره پیوند نمیگردد مگر این که پایه مادری از عین درخت مادری تصدیق شده که در ابتداء پیوند شده بود دوباره پیوند گردد.
- (ي) نهال های پیوندی درختان میوه که برای تصدیق شدن پرورش داده میشوند باید به روی پایه های مادری مورد تائید پرورزه انکشاف باگداری قرار داشته باشند. در آینده پایه های مادری از درختان تخمی ثبت شده وبا از فرنگ ثبت شده حاصل خواهد شد؛ تا آن وقت، نهال های پیوندی درختان مثمر برای تصدیق شدن را میتوان به روی پایه های مادری تصدیق ناشهه پرورش داد.
- (ك) مواد پیوند (پندک/ قلمه، شاخچه پیوند) باید از درختان مادری ثبت شده که در قوریه های درختان مادری ثبت شده نگهداری میشوند منشاء گرفته باشند.
- (ل) در حدود ۱ متری نهال ها نباید هیچگونه گیاهان هرزه وبا نباتات وسطی وجود داشته باشند. زمین بلاک نهال ها و به مسافه ۵ متری دور ادور آن باید یا پاک نگهداشته شود وبا دارای یک پوشش مورد تائید و کنترول شده باشد.
- (م) در هنگام فروش، همه نهال های تصدیق شده که شرایط لازم این طرح را دارند، باید طبق روش های تجاری بسته بندی شده و به وسیله ورق شناسایی های چاپی خوانا که در آن کلون، پایه مادری و شماره تصدیق نامه ذکر است شناسایی گردد.

شلوستگی برای انتخاب

هنگامی که هر کدام از انواع درختان مثمر مورد تائید قرار گیرند، میتوانند در طرحی که در این سند از آن تذکر به عمل آمده است شامل گردند.

برای تصدیق یک درخت مادری در یک قوریه درختان مادری، در زمان غرس این درخت به نهاد تصدیق کننده اطلاع داده میشود که درخواست دهنده میخواهد درختان را برای تصدیق در طرح شامل سازد، و درخواستی باید حداقل یک سال قبل از این که مواد تکثیری از درخت موردن استفاده قرار گیرد دایر گردد.

۴. بازرسی نهال های که برای تصدیق شامل گردیده اند

طرز العمل

طرز العمل های بازرسی و آزمایش که در این طرح پیشنهاد شده است تنها به وسیله کارمندان پروره انکشاف باگداری وبا اشخاصی که به وسیله پرورزه انکشاف باگداری تعیین میگردد انجام شده و طوری به پیش برده خواهد شد که مورد تائید پرورزه انکشاف باگداری باشد.

حداقل یک بازرسی مشاهدوی درختان مادری که به مقصد تولید مواد پیوند تصدیق شده (پندک یا شاخچه پیوند) پرورش میگردد در هر فصل رشد صورت میگیرد.

حداقل یک بازرسی مشاهدوی پایه های مادری که به مقصد پنده پیوند یا شاخچه پیوند برای تولید نهال های تصدیق شده پرورش میگردد در نخستین فصل رشد صورت میگیرد. نظر به تقاضای پژوهه اندکشاف باعذاری همه پایه های مادری نامطلوب قبل از پیوند از بین برده میشود. از نهال ها در جریان فصل رشد بعد از پیوند حداقل دو بازرسی مشاهدوی به عمل می آید.

در آینده، مواد نباتی شاخص از لحاظ ویروس دستیاب خواهد بود و خدمات آزمایش از لحاظ ویروس برای آزمایش نهال های که شامل سیستم تصدیق شده اند به کار برده خواهد شد.

اگر نهال ها از درختان ثبت شده ی مبتلا به امراض ویروسی و یا امراض مشابه ویروسی تکثیر گردیده اند و یا اگر شرایط دیگر این برنامه رعایت نشده باشد، نهاد تصدیق کننده از تصدیق همه یا بخشی از نهال ها خود داری خواهد کرد.

اگر نهال ها شامل سیستم تصدیق شده باشند و بعد از یک یا چند بازرسی معلوم گردد که همه شرایط لازم را دارند، یک تصدیق نامه شماره دار برای شان صادر خواهد شد. مدت اعتبار تصدیق کننده از تصدیق نامه یا مشخص بوده و از تاریخ صدور تا ۳۱ مارچ خواهد بود، تا زمانی که نهاد تصدیق کننده تصدیق نامه را نظر به دلایل مندرج در بخش ۴ این سیستم تصدیق تعليق یا فسخ ننماید.

لبيل و شناسابي کردن

ورق شناسابي زين. ورق شناسابي های تصدیق نامه برای شناسابي هویت نهال های پیوندي، پنده پیوند، قلمه ها و تخم های تصدیق شده که با شرایط اين طرح مطابقت دارند تصدیق نامه رسمي میباشد. قوریه های ثبت شده قیمت همه اوراق شناسابي تصدیق نامه عرضه شده را به عرضه کنندگان ذيصلاح ورق شناسابي های تصدیق نامه جبران مینماید. این قیمت شامل هزینه ی میباشد که نهاد تصدیق کننده متحمل گردیده است.

هویت. شخصی که نهال های تصدیق شده درختان مثمر یا دیگر مواد کشت کردن تصدیق شده را به فروش میرساند مسؤولیت هویت مواد کشت کردن دارای ورق شناسابي و این که مواد کشت کردن تصدیق شده واجد شرایط این طرح باشند را به دوش دارد. اشخاص ذيصلاح از جانب این طرح که اوراق شناسابي را صادر نموده اند ارقام و آمار مواد کشت کردن تصدیق شده تولید شده و فروخته شده را درج نموده و ارقام مورد نیاز سیستم تصدیق را نگهداری مینمایند.

سوابيق و ارقام مصرف نهاد ها / مواد کشت کردن تصدیق شده

قوریه داران باید سوابيق و ارقام هر گونه مصرف (مثلا فروشات یا استفاده توسط خود آنها) مواد تصدیق شده تکثیر (پنده)، قلمه، نهال، تخم ها با اوراق شناسابي تصدیق نامه) را در کتاب ثبته که توسط نهاد تصدیق کننده فراهم میشود، درج نمایند. کتاب ثبت باید در هنگام تقاضا در دسترس نهاد تصدیق کننده قرار داده شود. سوابيق و ارقام باید نشانده تاریخ مصرف، مشتری (کود قوریه)، نوع میوه، ورایتی (شماره کلون)، شماره ورق شناسابي و مقدار باشد.

۵. تعییل

رد، تعليق یا فسخ

تحت هر کدام از شرایط ذيل تصدیق نامه همه یا بخشی از مواد کشت کردن رد، تعليق یا فسخ میگردد:

- (آ) شرایط لازم این فصل رعایت نگرده باشد
- (ب) معلوم شود که نهال با ویروس ملوث شده و یا از نوع گننه باشد
- (ج) در هنگام آزمایش ویروسی معلوم شود که درخت تصدیق شده با ویروس متنen است
- (د) نهال ها شبدیا با آفات یا امراض مصاب شده باشند
- (ه) نظر به کدام دلیل هویت یک نهال مشکوک باشد و یا به صورت درست حفظ نشده باشد
- (و) شماره تصدیق نامه مورد سوء استفاده قرار گرفته باشد
- (ز) وضعیت مواد کشت تولید شده تحت شرایط این طرح عمدا نادرست نشان داده شده باشد

۶. درخواستی و حق الخدمت

درخواست برای ثبت یک قوریه

درخواست برای ثبت یک قوریه هر سال قبل از تاریخ ۳۱ جنوری (۱۲ دلو) صورت میگیرد (به ضمیمه ۳ ملاحظه شود). بعد از ثبت قوریه یک تصدیق نامه ثبت قوریه داری با یک شماره ثبت قوریه دریافت مینماید (به ضمیمه ۵ ملاحظه شود).

درخواست برای شامل ساختن نهال های پیوندی و مواد کشت کردن در این سیستم

درخواست برای تصدیق نهال ها و یا مواد کشت کردن (مثلاً تخم ها، پندک های پیوند و پایه های مادری) سالانه و قبل از ۳۰ جون (۹ سرطان) صورت میگیرد. فرم درخواستی در ضمیمه ۶ نشان داده است.

كوریه درخواست دهنده همه معلومات راجع به فعالیت این سیستم را فراهم نموده و موافقت خود را ابراز نماید که نهاد تصدیق کننده به مقصد آزمایش مواد تکثیر را از هر درخت که بخواهد بگیرد.

حق الخدمت

درخواست برای ثبت یک قوریه و همچنان تصدیق مواد تکثیر یا نهال ها مستلزم تابیه یک حق الخدمت میباشد که به وسیله نهاد تصدیق کننده تعیین میشود.

۷. رفع مسؤولیت

صدری یک ورق شناسایی تصدیق شده مطابق به این سیستم تنها این را تصریح مینماید که نهال پیوندی درخت مثمر یا مواد پیوند و پایه مادری ورق شناسایی دار به وسیله نهاد تصدیق کننده تابع معیار ها و طرز العمل های تصدیق ساخته شده است.

پروژه انکشاف باگداری هر نوع تضمینات صریح یا محدود، به شمول تضمین قابلیت فروش و مناسب بودن برای یک مقصد مشخص، در رابطه با همه نهال ها، بخش های از نهال ها و مواد نهال ها تحت این سیستم را انکار میکند.

پروژه انکشاف باگداری مسؤول امراض، اختلالات ارثی، انواع گشته، عدم مؤقت نهال های پیوندی، نصب ورق شناسایی نادرست و غیره در مرور این طرح نمیباشد. هیچ باگدار، قوریه دار، مقام دولتی، انجمن، مؤسسه غیر دولتی یا کدام شخص دیگر صلاحیت دادن هیچگونه تضمین صریح یا محدود و یا پذیرش مسؤولیت مالی را به نیابت از پروژه انکشاف باگداری در رابطه با این سیستم ندارد.

۸. جریمه

مؤسسه ملی قوریه داران افغانستان در مورد تطبیق جریمه بالای قوریه های که از سیستم موجوده تصدیق سوء استفاده مینمایند فیصله خواهد نمود.

پروژه اکتشاف باغداری

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

تعمیر باغداری، جمال مینه، کابل، افغانستان

شخص مسؤول: گریگ کولن، آمر تیم

afghanistanhorticulture@gmail.com

www.afghanistanhorticulture.org

تمويل پروژه توسط کمیسیون اروپا